

Turvallisuus- ja ympäristöopas 2025

Napapiirin kuituverkko

Sisällysluettelo

1	Johdanto.....	5
2	Pelastussuunnitelmat ja hätätilanneohjeet	5
3	Priima -järjestelmä	6
4	Yleiset toimintaperiaatteet	7
4.1	Pätevyudet	7
4.2	Alkoholi, päihteet ja tupakointi	8
4.3	Perehdytykset	8
4.3.1	Turvallisuus- ja ympäristöopas	8
4.3.2	Työkohde.....	9
4.4	Vaarojen- ja riskienarviointi.....	9
4.5	Työmaiden tarkastukset.....	10
4.6	Vastuut ja veloitteet yhteisellä työpaikalla	10
4.6.1	Palvelun tilaaja	11
4.6.2	Palveluntoimittaja.....	11
4.6.3	Työnjohto ja valvonta.....	11
4.6.4	Työntekijän vastuut ja velvollisuudet	11
4.7	Henkilösuojaimet	12
4.8	Vierailijat.....	13
4.9	Jäällä ja vesistössä työskentely	14
4.10	Kvartsipöly.....	14
4.11	Työluvut	15
4.12	Räjähteet.....	15
4.12.1	Räjähteiden käyttö työmaalla	15
4.12.2	Räjähteiden löytyminen kaivuun yhteydessä tai maastosta	16
4.13	Purkutyöt.....	16
4.13.1	Haitta-ainetutkimukset.....	17
4.14	Kaivutyöt kaapeleiden läheisyydessä	17
4.15	Aukkojen suojaus.....	17
4.16	Työkoneiden läheisyydessä työskentely	18
4.17	Mobiililaitteiden käyttö työmailla	18
4.18	Ajoneuvot	18

4.1	Puukot ja veitset	18
4.2	Haastavat / uhkaavat asiakkaat	19
4.3	Työmaa-aikaiset sähköasennukset, lämmityslaitteet ja valaisimet	19
4.4	Rakennustyö ilmajohtojen läheisyydessä	20
5	Tulityöt	20
5.1	Tulityösuunnitelma, Laitokset	21
5.1.1	Tulityöt	21
5.1.2	Tulityö tilapäisellä tulityöpaikalla	21
5.1.3	Tulitöiden jälkeen	23
5.1.4	Tulityövartiointi	24
5.1.5	Katto- ja vedeneristysten tulityöt	24
5.1.6	Tulityöluvat	24
6	Nostotyöt	24
6.1	Laittevaatimukset	25
6.2	Nostotyön turvallisuus	25
6.2.1	Laitoskohteiden nostotöiden vastuuhenkilöt	25
6.3	Vaativat nostot	25
6.4	Tavanomaiset nostot	26
6.5	Nostoapuvälineet	26
6.6	Henkilönostot, trukin käyttö ja taakan kiinnitys	31
6.7	Putoamisvaaralliset työt	32
6.8	Työpukit ja tasotikkaat (A-tikkaat)	32
6.9	Käsin tehtävät nostot	33
7	Telinetyöt	33
8	Ympäristöohjeistus	34
8.1	Kemikaalit	34
8.2	Pohjavesialueet	34
8.3	Ympäristövahingot	34
8.4	Materiaalitori	36
8.5	Siirtoasiakirjat	37
8.5.1	Velvollisuus laatia siirtoasiakirja	37
8.5.2	Siirtoasiakirjan käyttöön liittyvät menettelyt	38
8.5.3	Siirtoasiakirjan tietojen toimittaminen rekisteriin	38

8.6	Jätteiden kierrätys	38
8.6.1	Muovijätteet	39
8.6.2	Käytöstä poistetut kaapelit	39
8.6.3	Pahvi-/kartonkijätteet	39
8.6.4	Betoni- ja asfalttijäte	39
8.6.5	Maa-ainekset	40
8.6.6	Kannot, risut ja hakkuutähteet	40
8.6.7	Raivaus-/puutarhajätteet	40
8.6.8	Sähkö- ja elektroniikkaromu	40
9	Sanktiot	40
10	Uhanalaisten lajien huomioiminen	41
11	Toiminta onnettomuustilanteessa	41
12	41
13	GDPR.....	42

1 Johdanto

Tämän oppaan tarkoitus on asettaa vähimmäisvaatimukset turvallisuus- ja ympäristöasioiden huomioimiselle urakoitsijoiden ja sopimustoimittajien toiminnassa Neve konsernissa. Opas koskee myös kaikkia muita Neven työkohteissa työskenteleviä ulkopuolisia työntekijöitä sekä Neven omaa henkilöstöä. Oppaan mukaista toimintaa noudatetaan emoyhtiön lisäksi kaikilla Neven tytäryhtiöllä Napapiirin Kuituverkot Oy sekä Neve Isommus Oy:llä.

Neven työntekijät, urakoitsijat, sopimustoimittajat ja muut Neven työkohteissa työskentelevät työntekijät sitoutuvat toimimaan tämän oppaan mukaisesti. Ulkopuolisille urakoitsijoille, kumppaneille ja sopimustoimittajille voidaan määrätä sanktioita ohjeiden laiminlyönnistä laiminlyönnin vakavuuden perusteella.

Neve Oy:llä ja Neve Isommus Oy:llä on käytössä sertifioidut ISO 14001 ympäristöjärjestelmä, ISO 9001 laadunhallintajärjestelmä sekä ISO 45001 työterveys- ja turvallisuusjärjestelmä. Standardit muodostavat puitteet ympäristö-, laatu- ja turvallisuusasioiden järjestelmälliselle johtamiselle ja kehittämiselle. Neven [Työterveys-, turvallisuus-, ympäristö ja laatu toimintaperiaatteita](#) ja [-tavoitteita](#) voi tarkastella Neven nettisivuilta.

Jokainen voi itse vaikuttaa sekä omaan että muiden työntekijöiden turvallisuuteen poistamalla riskitekijät ennen töiden aloittamista, tekemällä havaintoja ja noudattamalla turvallisuusohjeita. Jokaisella työntekijällä on velvollisuus keskeyttää työ, josta voi aiheutua välitöntä tai vakavaa vaaraa itselleen tai ulkopuolisille henkilölle.

Kaikki luovat omalla toiminnallaan turvallisuuskulttuuria ja näyttävät esimerkkiä muille. Kun toimimme kaikki yhdenmukaisesti ja muistutamme myös toisia yhteisistä säännöistä, pääsemme työpäivän jälkeen terveenä kotiin.

2 Pelastussuunnitelmat ja hätätilanneohjeet

Työkohteissa työskentelevien tulee perehtyä kyseisten työkohteiden pelastussuunnitelmiin ja työnjohdon on varmistettava, että jokainen työntekijä osaa toimia onnettomuustilanteissa. Pelastussuunnitelmissa kerrotaan työkohteissa mahdollisesti aiheutuvista onnettomuusriskeistä ja toimintaohjeista onnettomuustilanteissa.

Pelastussuunnitelmat on laadittu seuraaville kohteille:

- Kauppakeskus Revontuli

Neven ja Neve Isommus Oy:n kohteissa, joissa ei vaadita pelastussuunnitelmaa, on hätätilanneohjeet, joissa on kerrottu kohteen yhteystiedot ja toimintaohjeet hätätilanteessa. Hätätilanneohjeet löytyvät seuraavista kohteista:

- Ounasvaaran sähköasema
- Palkisentien sähköasema

Pelastussuunnitelmiin ja hätätilanneohjeisiin perehtyminen merkataan työntekijän perehdytyslomakkeelle.

Poistumis- ja pelastautumistiet on pidettävä aina esteettöminä ja niiden johdettava turvalliselle alueelle mahdollisimman suoraan.

3 Priima -järjestelmä

Nevellä on käytössä sähköinen HSEQ-järjestelmä, "Priima". Järjestelmässä tehdään turvallisuus-, laatu-, ympäristö- ja tietoturvahavainnoja, tapaturma- ja vaaratilanneilmoituksia sekä turvakierroksia (TR, MVR- ja MVRS) sekä turvavartteja. Tilaaja velvoittaa Toimittajan tekemään kaikki havainnot, vaaratilanne- ja tapaturmailmoitukset sekä työmaan turvakierrokset (TR, MVR- ja MVRS) ja turvavartit Priimaan. Priimaa käytetään joko älypuhelimella tai tietokoneen selainversiolla.

Urakoitsija/kumppani saa tarvittaessa käyttöönsä käyttäjätunnuksen, jolla työntekijät pääsevät kirjautumaan järjestelmään. Lisäksi havainnoja voi tehdä ilman käyttäjätunnusta osoitteessa <http://neve.acc.fi/havainto> tai QR-koodilla (kuva 1). Tilaaja ja Toimittaja sopivat tapauskohtaisesti, kumpaa toimintamallia käytetään. Tilaaja perehdyttää urakoitsijan/kumppanin järjestelmän käyttöön.

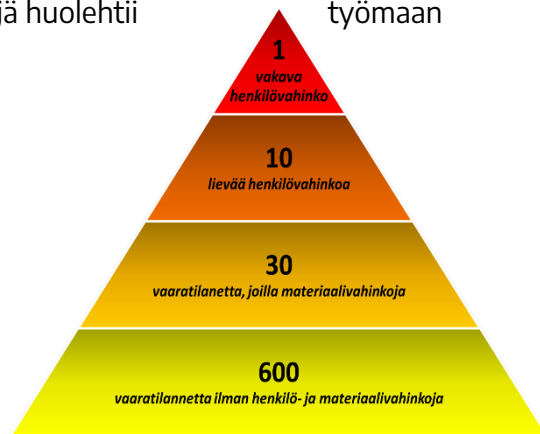
Kuva 1 QR-koodi havaintojen ilmoittamiseen.

Työtapaturmat ja vaaratilanteet ilmoitetaan viipymättä Tilaajalle (esim. soittamalla tai sähköpostitse), ja niistä laaditaan ilmoitus Priimaan. Tapaturmat ja vaaratilanteet käsitellään yhdessä Tilaajan ja Toimittajan kanssa mahdollisimman pikaisesti tapahtuman jälkeen. Työkohteen turvallisuushavainnot käsitellään järjestelmästä sopimuksen mukaisissa kokouksissa.

Tapaturman sattuessa työmaata ei saa jättää valvomatta, mikäli siitä voi aiheutua vaaraa ulkopuoliselle (esim. sähkötapaturma, jossa työmaalle jää jännitteisiä työvälineitä tai kaapeleita). Kyseisissä tilanteissa paikalle soitetaan ambulanssi, ja toinen työntekijä huolehtii työmaan vaarattomaksi tekemisestä.

Yhtä vakavaa henkilövahinkoa kohti sattuu 10 lievää henkilövahinkoa, 30 vaaratilannetta ja 600 vaaratilannetta ilman henkilö- tai materiaalivahinkoja. Kaikkien havaintojen, vaaratilanteiden ja tapaturmien käsittely on erittäin tärkeää vakavien vahinkojen ehkäisemiseksi.

Ohje havaintojen, ilmoitusten ja turvakierrosten/-varttien tekemiseen on oppaan liitteenä 1, "Priiman käyttöohje".

Kuva 2 Tapaturmapyramidi.

4 Yleiset toimintaperiaatteet

4.1 Pätevydet

Jokaisella työmaa-alueella tai työkohteella työskentelevällä työntekijällä tulee olla:

- Voimassa oleva työturvallisuuskoulutus
- Tulitöitä tekeillä ja tulityövärtijoilla voimassa oleva tulityökortti
- Sähkötöissä SFS6002 voimassa
- Jännitetöissä tehtävään soveltuva jännitetyökoulutus (0,4–110 kV)
- Sähkötöissä Ensiapu 1 tai hätäensiapu
- Pylvästyöskentelyssä alaslaskukoulutus
- Voimassa oleva Tieturva 1 ja työnjohdolla Tieturva 2
- Näkyvillä kuvallinen henkilökortti, jossa on työntekijän nimi, työnantaja ja veronumero

Urakoitsijoiden todistukseksi työturvallisuuskoulutuksesta hyväksytään Työturvallisuuskeskuksen Työturvallisuuskortti™:n lisäksi seuraavat:

- Verkkokoulu.com
- Presto
- Safedo
- Pohjois-Suomen Työturvakoulutus

Ulkomaalaisista työturvallisuuskoulutustodistuksista hyväksytään suoraan ainoastaan ruotsalainen SSG Entre. Muista ulkomailta suoritetuista kurseista tulee toimittaa tilaajan edustajalle koulutuksen sisällös suomeksi tai englanniksi. Kelpoisuus arvioidaan tapauskohtaisesti.

Neven omalta henkilöstöltä vaaditaan edelleen Työturvallisuuskeskuksen Työturvallisuuskortti™.

Kuva 3 Työturvallisuuskeskuksen Työturvallisuuskortti™

Kohteesta ja työtehtävästä riippuen voidaan vaatia myös muita pätevyksiä. Pätevydet on esitettävä Tilaajalle tai Tilaajan edustajalle pyydetessä.

Ensisijaisesti kumppaneiden ja toimittajien pätevydet, niiden kuvat ja voimassaoloajat tallennetaan Priima-järjestelmään Turvallisuus- ja ympäristöoppaan tenttimisen yhteydessä. Ohjeet Pätevyysien tallentamiseen löytyy Turvallisuus- ja ympäristöoppaan liitteestä 2.

Mikäli Tilaajan kanssa erikseen sovitaan, pätevydet ja niiden voimassaoloajat voidaan kirjata työntekijän perehdytyslomakkeeseen ja toimittaa Tilaajalle kuvat vaadittavista pätevyyskortteista

sekä henkilöluettelo, jossa on listattuna pätevyudet ja niiden voimassaoloajat työntekijäkohtaisesti. Henkilöluetteloä käytetään pätevyuksien todentamiseen Tilaajalle. Henkilöluettelon säilytysaika on 3 kuukautta sopimuksen päättymisestä.

Työautoissa tai työmaan taukotioloissa, on oltava tarvittavat ensiapu- ja ensisammutusvälineet. Mikäli työ sisältää maastossa liikkumista, ensiapupakkauksessa on oltava myös voimassa oleva kyypakkaus. Työmaalla on oltava riittävä määrä ensiavun antamiseen perehdytettyjä henkilöitä. Ensiapuvalmiuden järjestämisessä on otettava huomioon työterveyshuollon työpaikkaselvityksessä selvitetty ensiapuvalmiuden vaatimukset.

4.2 Alkoholi, päihteet ja tupakointi

Alkoholin tai muiden päihteiden/huumausaineiden vaikutuksen alaisena olemiseen ja hallussapitoon on nollatoleranssi. Kiellon rikkominen johtaa työmaalta poistamiseen ja määräaikaiseen tai pysyvään alueelle pääsyn estämiseen.

Tilaajalla on oikeus puhalluttaa kaikki alueelle saapuvat henkilöt ja tarvittaessa estää pääsy alueelle tai poistaa henkilö alueelta. Mikäli henkilön epäillään ajaneen päihtyneenä ajoneuvoa, on Tilaaja tai muu asian havainnut velvollinen kutsumaan poliisin.

Tupakointi on sallittu vain erikseen merkityillä paikoilla. Verkostotyömaille urakoitsijan on osoitettava tupakointia varten erillinen tupakointipaikka, joka on varustettava tuhkakupilla.

4.3 Perehdytykset

4.3.1 Turvallisuus- ja ympäristöopas

Kaikki ulkopuoliset urakoitsijat, sopimustoimittajat ja muut Neven työkohteissa työskentelevät ulkopuoliset työntekijät perehtyvät Neven Turvallisuus- ja ympäristöoppaaseen ennen töiden aloittamista. Turvallisuus- ja ympäristöoppaan perehdytys suoritetaan Priimassa. Perehdytys on voimassa kalenterivuoden kerrallaan.

Pääurakoitsijalla on kokonaisvastuu kaikkien aliurakoitsijoiden, ja muiden alueella liikkuvien perehdytyksestä, mukaan lukien säännölliset tavarantoimittajat, jätteenkuljettajat jne. Urakoitsijan/ sopimustoimittajan/kumppanin vastuuhenkilö/työnjohtaja huolehtii jokaisen alueella työskentelevän perehdytyksestä oman henkilöstönsä osalta.

Urakoitsija, sopimustoimittaja ja muut ulkopuoliset toimijat vastaavat siitä, että työntekijöiden vaihtuessa perehdytys on suoritettu jokaisella työntekijällä ennen alueelle tuloa. Urakoitsijoiden, sopimustoimittajien ja muiden Neven työkohteissa työskentelevien tulee noudattaa tämän ohjeen mukaista toimintaa, valvoa ohjeen noudattamista ja puuttua mahdollisiin puutteisiin. Mikäli urakoitsija/sopimustoimittaja/kumppani laiminlyö perehdytyksen suorittamista, Tilaajalla on oikeus määrätä sanktiomaksuja

4.3.2 Työkohde

Jokainen työntekijä on perehdytettävä työkohteeseen ennen töiden aloittamista. Vuosiurakoissa ja kunnossapitotöissä toistuvista työkohteista ja työvaiheista riittää yleisperehdytys, joka koskee sopimuskautta. Työkohteen tai vuosiurakoiden perehdytysdokumentit toimitetaan Tilaajalle ennen töiden aloittamista.

Neven perehdytyspohja verkostoille on liitteenä 3. Urakoitsija voi käyttää myös omaa perehdytyspohjaa, mikäli se sisältää Neven vähimmäisvaatimukset. Työmaakohteeseen perehdytyksessä on huomioitava vähintään Neven perehdytyspohjassa olevat asiat (liite 3), asioiden läpikäynti on merkittävä selkeästi perehdytyslomakkeelle.

4.4 Vaarojen- ja riskienarviointi

Jokaiselle työkohteelle tulee tehdä vaarojen tunnistaminen ja riskienarviointi ennen töiden aloittamista. Vuosiurakoissa ja kunnossapitotöissä toistuvista työkohteista ja -tehtävistä riittää yleinen vaarojen tunnistaminen ja riskienarviointi, joka koskee sopimuskautta.

Liitteenä 3 on Neven riskimatriisipohjia, jota urakoitsija voi hyödyntää riskinarvioinnissa. Urakoitsija voi käyttää myös omaa pohjaa riskinarviointien tekoon, mutta sen on täytettävä Neven vaatimukset riskinarvioinnin sisällön osalta.

Riskinarvioinnissa on oltava seuraavat tiedot:

- Riskinarvioinnin kohde
- Laatumispäivämäärä, yritys ja osallistujat
- Käytettävä riskimatriisi sisältäen luokkien selitykset
 - Todennäköisyys
 - Seuraus
 - Riskitaso, ja mikä riskitaso vaatii toimenpiteitä riskin pienentämiseksi
- Riskinarvioinnin tulee kattaa kaikki työvaiheet, jotka tapahtuvat Tilaajan alueella/työkohteessa: materiaalin vastaanottamisesta, siirtoon, nostoihin, asennukseen tai purkuun sekä laitteen käyttö- ja huoltotoimintoihin.
- Riskinarvioinnissa jokaiselle vaaraa aiheuttavalle tilanteelle määritetään:
 - Vahinkotyytit (henkilö-/ympäristö-/laatu- ja omaisuusvahinko), vahinkotyyppinä voi olla samalla tilanteella useita.
 - Kirjataan seuraus, jos riski toteutuu
 - Kirjataan nykyiset varautumiskeinot
 - Arvioidaan riskin toteutumisen todennäköisyys ja seuraus käytettävän riskimatriisin mukaisesti, jolloin saadaan riskitaso
 - Mikäli riskitaso on liian korkea, on määritettävä toimenpiteet riskin pienentämiseksi, toimenpiteelle määritetään vastuuhenkilö ja aikataulu
 - Kun toimenpide on toteutettu, kirjataan toteutumispäivämäärä riskimatriisiin ja arvioidaan jäännösriski

Riskinarvioinnin suorittajilla tulee olla riittävä osaaminen arvioinnin laatimiseen. Riskienarviointia päivitetään työn edetessä tarpeen mukaan.

Riskinarvioinnit käydään läpi aloituskokouksessa ja arvioinnin läpikäynti kirjataan aloituspöytäkirjaan. Sopimuskumppaneiden kanssa riskinarvioinnit käydään läpi kerran vuodessa, arvioinnin läpikäynnistä laaditaan kirjallinen pöytäkirja.

Rakennus- ja saneerausurakoissa urakoitsija laatii riskinarvioinnin sisältävän turvallisuussuunnitelman Tilaajan laatiman turvallisuusasiakirjan pohjalta, ja arviointia säilytetään dokumentoituna tietona. Turvallisuussuunnitelma toimitetaan Tilaajalle ennen töiden aloittamista.

4.5 Työmaiden tarkastukset

Urakoitsijan tulee suorittaa kunnossapitotarkastus (TR-/MVR-/MVRS-mittaus) työkohteessa kirjallisesti vähintään kerran viikossa, ja toimittaa dokumentit Tilaajalle tarkastuksen jälkeen. TR-/MVR/MVRS-mittaukset tehdään ensisijaisesti Tilaajan Priima -järjestelmään tai urakoitsijan omaan järjestelmään, mikäli asiasta on erikseen sovittu Tilaajan ja Palveluntoimittajan kesken. Urakoitsija on velvollinen tarjoamaan Tilaajan edustajalle mahdollisuuden osallistua kunnossapitotarkastukselle.

Työkoneille ja nostokalustolle tehdään käyttöönottotarkastus ennen töiden aloittamista. Työkoneen ja nostokaluston käyttöönottotarkastuspöytäkirja toimitetaan Tilaajalle. Viikoittaisissa TR-/MVR/MVRS-mittauksissa tarkastetaan työkoneen ja nostokaluston kunto (vilkut, hälytysäänet jne.) ja mahdolliset puutteet merkataan TR-/MVR/MVRS-mittauksen pöytäkirjaan Priima-järjestelmään.

4.6 Vastuut ja velvoitteet yhteisellä työpaikalla

Neven työmaat ja työkohteet ovat normien mukaisia työpaikkoja, josta on säädetty työturvallisuuslain 738/2002 49§ - 53§ mukaisesti. Rakennustyökohteessa noudatetaan lisäksi VNA 205/2009 (rakennustyön turvallisuus) mukaisia määräyksiä.

Jokainen on velvollinen toimimaan havaittaessa turvallisuutta tai terveyttä vaarantavan tekijän:

- Keskeyttämään tarvittaessa tehtävä työ, kunnes vaaratekijä on poistettu ja varoitamaan muita
- Poistamaan vaaratekijä itse, mikäli mahdollista
 - Työmaata / -kohdetta ei saa jättää sellaiseen tilaan, että se voi aiheuttaa vaaraa muille työntekijöille tai ulkopuolisille henkilöille. Mikäli havaitaan tällaisia vaaratekijöitä, eikä niitä voida heti korjata, tulee tapaturmat ehkäistä vaaratekijän mukaan esimerkiksi
 - Estämällä alueelle pääsy
 - Riittäväillä varoituksilla vaaratekijästä
 - Varmistamalla paikan päälle riittävä valvonta
 - Edellisten lisäksi tulee varmistaa välitön korjaus havaittuun puutteeseen
- Ilmoittamaan Tilaajan edustajalle havaitusta vaaratekijästä myös siinä tapauksessa, että vaaratekijä on poistettu

4.6.1 Palvelun tilaaja

Tilaaja ja Toimittaja vastaavat oman henkilöstönsä, ja oman työpaikkansa turvallisuudesta lainsäädännön mukaisesti. Tilaaja vastaa myös oman toimintansa vaaratekijöistä, niiden poistamisesta ja rajoittamisesta sekä niihin perehdyttämisestä.

Tilaaja on velvollinen toimittamaan Toimittajalle riittävät tiedot turvallisuuteen vaikuttavista tekijöistä ja vaatimuksista liittyen tilattuun työsuoritukseen sekä tilaajan omasta toiminnasta muille osapuolille aiheutuviin riskeihin.

4.6.2 Palveluntoimittaja

Toimittaja nimeää yhteyshenkilön ja vastuullisen työnjohtajan. Työn suorituksen aikana toimittajalla ja niiden käyttämällä aliurakoitsijoilla tulee olla työn suorittamiseen liittyen alueella yhteyshenkilö, jolla on valtuudet toimia työnantajan edustajana.

4.6.3 Työnjohto ja valvonta

Toimittajayritys vastaa tehtäväkseen annetun työn johtamisesta ja työntekijöidensä valvonnasta työpaikalla. Tilaajan antamat ohjeet työn suorittamisesta Toimittajan työntekijöille eivät tarkoita työnjohtovastuun siirtymistä tai poistumista.

Työnjohto vastaa siitä, että ennen työn aloittamista työn suorittajilla on riittävät tiedot suoritettava työstä ja siihen liittyvistä vastuista ja vaaratekijöistä.

Toimittajan työnjohto ei saa antaa aloittamislupaa työntekijöilleen, josta ei ole tehty vaatimusten mukaista työlupaa, työhön tai alueeseen liittyvää riskinarviointia tai annettu työkohteella tarvittavaa perehdytystä/opastusta työn turvalliseen suorittamiseen. Työluvat, perehdytykset ja riskinarvioinnit on tehtävä aina kirjallisesti, ja toimitettava Tilaajalle ennen töiden aloittamista.

Työnjohdon vastuulla on valvoa, että työ suoritetaan annettujen ohjeiden mukaisesti ja työhön liittyen tehdään tarvittavat ennakoivat turvallisuustoimenpiteet ja suojaukset. Tarvittavien suojainten käytön sekä turvallisuustoimenpiteiden mukaisesti työskentelyn valvonta on työnjohdon vastuulla. Työnjohdon tulee puuttua mahdollisiin puutteisiin suojavarusteiden ja muiden turvallisuustoimenpiteiden osalta välittömästi ja keskeyttää työ. Työtä jatketaan vasta sitten, kun työ voidaan suorittaa turvallisuusmääräysten mukaisesti.

Työjohto valvoo, että työntekijät toimivat tämän oppaan määräysten mukaisesti, ja puuttuu mahdollisiin puutteisiin välittömästi.

4.6.4 Työntekijän vastuut ja velvollisuudet

Työkohteessa noudatetaan voimassa olevia lakeja, asetuksia ja muita oikeussäätöjä, sekä niiden nojalla annettuja ohjeita ja määräyksiä.

Työntekijän tulee suorittaa työ ammattitaitoisesti annettujen ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Ennen työn aloittamista on työhön, työkohteeseen ja/tai alueeseen liittyen suoritettava Tilaajan vaatimusten mukainen vaarojen tunnistaminen ja/tai riskien arviointi.

Työntekijä ei saa omatoimisesti muuttaa annettua työsuunnitelmaa tai hyväksyttyä työlupaa. Työn sisällön muuttumisen saa hyväksyä vain työnantajan edustajana (työnjohto) toimiva henkilö tai Tilaaajan edustaja erikseen niin kirjallisesti sovittaessa.

Työntekijän vastuulla on ilmoittaa kaikista muutoksista työhön liittyen toimivalle työnjohdolle ennen töiden aloittamista tai välittömästi kun muutos havaitaan. Tähän kuuluvat työsuunnitelman, työn suorittamistavan tai menetelmän muuttuminen, vaaratekijän havaitseminen, suojausten tai muun turvallisuustoimenpiteen riittämättömyys tai toimimattomuus ja/tai työn lopputuloksen muuttuminen suunnitellusta.

Työssä saa käyttää vain kyseiseen työhön tarkoitettuja työkaluja ja -menetelmiä. Työkalujen tulee olla säädösten mukaisia ja toimintakuntoisia. Työkalujen suojauksia ei saa poistaa. Vaarallisiksi luokitelluista töistä on aina oltava kirjallinen työlupa ja riskienarviointi.

Kaikilla työskentelevillä -ja työkohteissa liikkuvilla henkilöillä on välitön ilmoitusvelvollisuus Tilaaajan ohjeiden mukaisesti seuraavista asioista:

- Tapaturmat
- Vaaratilanteet
- Omaisuusvahingot
- Havaitut turvallisuutta/ympäristöä/laatua/tietoturva vaarantavat asiat
- Ympäristövahingot

4.7 Henkilösuojaimet

Alla olevia henkilösuojaimeja on käytettävä liikuttaessa kaikissa Neven työkohteissa ja työmaa-alueilla.

- Kypärä leukaremmillä
- Suojalasit
 - Jännitetöissä käytettävä koko kasvot peittävää, valokaarihyväksyttyä visiriä
- Kuulosuojaimet (käytetään tarvittaessa)
- Turvakengät
- Työvaatteet (katu- ja tiealueilla SFS-EN 471 tai SFS-EN ISO 20471)
 - Sähkötöissä käytetään SFS-EN ISO 11612, EN 471, EN 61482-2 ja EN 1149-5 -standardien mukaisia työvaatteita
- Työkäsineet (käytetään tarvittaessa), veisten/puukkojen kanssa työskenneltäessä käytettävä viiltosuojahanskoja.
- Henkilökortti

- Kypärä leukaremmillä
- Kuulosuojaimet
- Suojalasit
- Huomiovaatetus
- Turvakengät
- Työkäsineet
- Henkilökortti

Kuva 4 Käytettävät henkilösuojaimet

Suojalasit valitaan työtehtävän mukaisesti ja niitä on käytettävä aina. Kolhukypärän käyttö ei ole sallittua. Jos työtehtävä vaatii tiukempia vaatimuksia henkilösuojainten suhteen, noudatetaan tiukempia vaatimuksia. Kaikkien henkilösuojainten tulee olla CE-merkittyjä.

Turvakenkiä on käytettävä myös asiakaskohteissa. Tarvittaessa voidaan käyttää kertakäyttöisiä kengänsuojia työkenkien päällä. Turvakenkien käyttövelvoitteeseen voidaan tehdä poikkeus asiakkaan asuintilojen osalta, mikäli työtehtävä voidaan erillisellä riskienarvioinnilla todeta turvaliseksi suorittaa ilman turvakenkiä.

Mikäli suojavarustemääräyksiä ei noudateta, Tilaajalla on oikeus poistaa työntekijä työmaalta/työkohteesta. Lisäksi toistuvista suojavarusteiden laiminlyönneistä voidaan määrätä sakkoja kohdan 9 sanktiokäytäntöjen mukaisesti. Sanktiomaksut osoitetaan suoraan pääurakoitsijalle tai sopimus-kumppanille.

4.8 Vierailijat

Vierailijoiden on käytettävä alla olevia henkilösuojaimia liikuttaessa Neven työkohteissa ja työmailla. Satunnaisen vierailijan ei tarvitse suorittaa Neven turvallisuus- ja ympäristöoppaan perehdytystä, vaan isäntä huolehtii vieraan turvallisuudesta vierailun ajan ja kertoo vierailijalle olennaiset turvallisuusasiat kohteeseen liittyen.

Isäntä vastaa siitä, että kaikille vierailijoille kerrotaan kyseisen tilan poistumistiet ja kokoontumispaikat hätätilanteessa. Neve Oy ei vastaa toimistotiloihin jätetyistä tavaroista.

Vierailijan henkilösuojainten vähimmäisvaatimukset on listattu alla, kohteen mukaan voidaan antaa tiukempia vaatimuksia:

- Kypärä leukaremmillä
- Suojalasit
- Huomioliivi
- Kuulosuojaimet (yli 85 dB)

Kuva 5 Vierailijoiden suojaimet

4.9 Jäällä ja vesistöissä työskentely

Kaikessa vesirakennustyössä on otettava huomioon vallitsevat työsuojelua koskevat määräykset.

Tilanteissa, joissa vedenvaraan joutuminen on mahdollista, yksintyöskentely on kiellettyä.

Veteen asennettavien putkistojen asennuksessa, painotuksessa, ankkuroinnissa, upotuksessa, jääteiden teossa ja vahvistamisessa, jäällä työskentelyssä, jään sahauskassa, sukellustöissä, koestuksessa ja merkinnöissä on käytettävä tehokkaita kellunta- ja pelastautumisvälineitä ja valaisimia, äänimerkkejä, apulauttoja, työvälineitä ja työmenetelmiä.

Veneessä ja kaapelilautoilla on käytettävä sopivia kellunta- tai pelastusliivejä. Venettä tai kaapelilauttaa ei saa yli lastata. Lastauksessa on otettava huomioon laitteen arvokilvessä olevat maksimimäärät.

Jäällä työskenneltäessä työntekijällä tulee olla naskalit jään peittämissä varalta. Naskalit tulee riipustaa esimerkiksi kaulaan, tai olla muuten helposti saatavilla.

Sukellustöissä tulee käyttää Valtioneuvoston asetuksen 1088/2011 ”rakennustyötä tekevän sukeltajan pätevyydestä ja turvallisuussuunnitelmasta” mukaista sukeltajaa.

Jääkannen kantavuus tulee varmistaa ennen jäälle menemistä. Halkeamat heikentävät jään kantavuutta, vaikka ne eivät ulottuisikaan jään läpi. Halkeaman reunalla jään kantavuus on vain 40 % ehjän jään kantavuudesta. Halkeamien risteyksessä kantavuus on vain 25 % ehjästä jäästä. Turvallinen etäisyys märkään halkeamaan on noin 40 metriä.

Urakoitsijan on huomioitava, että vakuutus kattaa myös jäällä työskentelyn, esim. työkoneiden uppoamisen varalta.

4.10 Kvartsipöly

Valtioneuvoston asetus työhön liittyvän syöpävaaran torjunnasta (Vna 1267/2019) tuli voimaan vuoden 2020 alusta. Piioksidipöly, jota esiintyy erityisesti kvartsipitoisessa rakennuspölyssä, on vuoden 2020 alusta lukien nimetty syöpää aiheuttavaksi. Kvartsipitoisia tuotteita ovat esim. betoni, laastit ja savi. Piioksidipölyn raja arvo on 0,1 mg/m³ 8 tunnin altistumisajalla. Urakoitsijan/kumppanin on huomioitava työntekijöiden ilmoitus ASA-rekisteriin.

Mikäli on mahdollista, että työntekijät altistuvat kvartsipölylle, urakoitsijan on arvioitava kvartsipitoisen pölyn aiheuttamat vaaratekijät ja riskit kirjallisesti ja toimitettava riskinarviointi Tilaajalle ennen töiden aloittamista.

Mikäli altistumista kvartsipitoiselle pölylle ei voida luotettavasti arvioida, on tehtävä työhygieenisiä mittauksia tai arvioida altistumisen suuruutta muihin vastaavissa töissä tehtyihin mittauksiin ja niiden tuloksiin. Lisäksi on laadittava pölyntorjuntasuunnitelma, joka sisältää:

- tiedot työvaiheista, joissa kvartsipitoisen pölyn muodostuminen on mahdollista
- millä toimenpiteillä kvartsipitoisen pölyn leviäminen estetään
- millaisia pölynpoistomenetelmiä koneissa ja työvälineissä käytetään
- toteutetut osastoinnit ja niiden tarve
- mitä siivousmenetelmiä käytetään pintojen ja välineiden puhdistamisessa
- mitä henkilösuojaimia käytetään, miten ne säilytetään puhtaina

- miten työasujen puhdistaminen tapahtuu
- ohjeet pölymittausten suorittamisesta
- kuinka työntekijät on perehdytetty

Mikäli altistuminen kvartsipölylle on mahdollista, pölyntorjuntasuunnitelma on toimitettava Tilaille ennen töiden aloittamista.

Mikäli kvartsipölyn muodostumista ei voida vähentää, altistusta voidaan pienentää hengityssuojaimilla. Riittävä suodatus saadaan P3 luokan hiukkassuodattimilla (FFP3).

4.11 Työluvat

Neven työkohteissa ja työmailla noudatetaan työlupakäytäntöä. Työluvat tulee olla seuraavista töistä:

- Putoamisvaaralliset työt
- Nostotyöt
- Tulityöt
- Teline työt
- Jännitetyöt
- KytKentä- ja käyttötyöt

Työluvat on oltava aina kirjallisia ja työstä on tehtävä kirjallinen riskinarviointi ennen töiden aloittamista. Työluvan tulee olla näkyvillä tai näytettävissä työkohteessa.

Laitosalueella toimiessa luvat myöntää ensisijaisesti Tilaaaja. Laitosalueella toimiessa Toimittaja ei saa myöntää työluvia, ellei asiasta ole erikseen kirjallisesti sovittu Tilaaajan ja Toimittajan kesken.

Samanlaisena toistuva, säännöllisesti suoritettava työ, jonka on arvioitu sisältävän vain vähäisiä riskejä, voidaan suorittaa kirjallisen työohjeen ja työkohtaisen riskinarvioinnin perusteella. Käytännöstä ja menettelyn piiriin kuuluvista töistä on sovittava kirjallisesti Tilaaajan ja Toimittajan välillä.

Tilaaaja ja Toimittaja ovat velvollisia ilmoittamaan toiselle osapuolelle, mikäli olosuhteet ja/tai toiminta muuttuvat siten, että aikaisempi arviointi ei vastaa sen hetkistä toimintaa.

Tilaaaja voi määrittellä myös muita töitä tämän menettelyn piiriin. Tilaaaja voi määrittellä myös alueet, joissa tehdään vaaralliseksi luokiteltuja töitä riskienarvioinnin ja/tai työluvan tekemisen piiriin kuuluvaksi, vaikka toimittajan työsuoritus ei niitä edellyttäisikään.

Työluvan alaisten töiden suunnitelmat ja aikataulut on tuotava hyvissä ajoin Tilaaajan tietoon.

4.12 Räjäheteet

4.12.1 Räjäheteiden käyttö työmaalla

Räjäheteiden käytöstä työmaalla on sovellettava ajantasaisia lakeja ja asetuksia, kuten:

- Valtioneuvoston asetus räjähteiden valmistuksen, käsittelyn ja varastoinnin turvallisuusvaatimuksista 1101/2015
- Laki vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta 390/2005
- Valtioneuvoston asetus räjäytys- ja louhintatyön turvallisuudesta 644/2011

Räjähteiden tilapäistä varastointia räjäytys- ja louhintatyötä varten saa harjoittaa vain Turvallisuus- ja kemikaaliviraston luvalla. Räjähteitä on käytettävä niin, ettei niistä aiheudu henkilö-, ympäristö- ja omaisuusvahinkoa. Räjähteiden käytössä tulee noudattaa säädettyjä turvallisuusvaatimuksia sekä valmistajan tai maahantuojan antamia käyttöohjeita. Räjäytystyöstä tulee ilmoittaa poliisille ennen työn aloittamista. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin ilmoitusmenettelystä, ilmoituksessa vaadittavista tiedoista ja ilmoituksen tekemisessä noudatettavista määräajoista. (390/2005)

Päivän aikana käytettäväksi tarkoitetut räjähteet tulee pitää räjäytystyömaalla tai räjähteen käyttöpaikalla koko ajan asianmukaisesti merkittyinä ja vartioituina. Räjähteet voidaan säilyttää myös erillisessä kuljetusyksikössä, joka vastaa rakenteeltaan tilapäisen tai pysyvän varaston turvallisuusvaatimuksia. Tilassa ei saa säilyttää räjähteiden lisäksi muita materiaaleja, tarvikkeita tai varusteita. (1101/2015)

Säilytyksestä vastaavan henkilön nimi ja yhteystiedot on oltava tiedossa työmaalla ja merkittyinä säilytystilan ulkopuolella. Räjähteiden säilytyspaikka on esitettävä räjäytystyömaata koskevassa suojelusuunnitelmassa tai muussa käyttöpaikan turvallisuusasiakirjassa. Räjäytysnallit on sijoitettava siten, että räjähdysen välittyminen muihin räjähteisiin ei ole mahdollista. (1101/2015)

Räjähteiden säilytyspaikan on oltava vähintään 10 metrin päässä yleisestä tiestä, asutusta rakennuksesta, työmaan toimisto- tai taukotiloista tai paikasta, jossa ihmisiä tavallisesti oleskelee sekä vähintään 5 metrin etäisyydellä naapurin rajasta. Läheisyydessä ei saa olla herkästi palavaa materiaalia. Räjähteiden säilytystilan sijainnista on tehtävä riskien arviointi ennen säilytyksen aloittamista. (1101/2015)

Räjähteiden käytöstä ja varastoinnista työmaalla on laadittava kirjallinen riskinarviointi, joka toimitetaan Tilaajalle ennen töiden aloittamista. Tilaajalle tulee toimittaa myös Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lupa.

4.12.2 Räjähteiden löytyminen kaivuun yhteydessä tai maastosta

Kaivutöiden yhteydessä työmaalta on mahdollista löytyä räjähteitä. Mikäli työmaalta löytyy epäilyttävää romua, kyseessä voi olla räjähdde. Työt on keskeytettävä välittömästi ja työntekijät ohjattava pois työmaalta. Myös ulkopuolisten pääsy alueen lähelle on estettävä mahdollisuuksien mukaan. Ota yhteys hätäkeskukseen, virkavalta ottaa alueen haltuun ja antaa lisäohjeita toimintaan. Mikäli työmaalta on jo ajettu maita pois, niiden sijainti on selvitettävä ja maat on merkattava jatkotoimenpiteitä varten. Räjähteiden löytymisestä tehdään ilmoitus Tilaajan edustajalle mahdollisimman pikaisesti esim. puhelimitse tai sähköpostilla ja tehdään vaaratilanneilmoitus Priima-järjestelmään.

Rovaniemen alueella on mahdollista löytää räjähtämättömiä räjähteitä myös maastosta. Epäiltyihin räjähteisiin ei pidä koskea, eikä niitä missään nimessä saa liikuttaa. Löydökset ilmoitetaan hätäkeskukseen. Hätäkeskus tai poliisi antaa tarkemman toimintaohjeistuksen tilanteeseen.

4.13 Purkutytöt

Ennen purkutöiden aloittamista urakoitsijan on toimitettava Tilaajalle kirjallinen purkutyo-suunnitelma. Suunnitelmassa käydään läpi mm. purkujärjestys, työnaikaiset tuennat, tarvittavat pu-

toamissuojaus-, prosessierotus- ja muut järjestelyt, joilla purkutyön riskit hallitaan. Purkutyösuunnitelmassa tarkennetaan myös ympäristöhaittojen, kuten melun ja pölyn leviämisen ehkäisemiseksi tarvittavat suojaustoimenpiteet.

Ennen purkutöiden aloittamista on varmistuttava, että sellaiset sähkö-, kaasu- ja muut johdot, putket ja säiliöt, jotka purkutyön yhteydessä saattavat aiheuttaa tapaturman on katkaistu, suljettu, luotettavasti tyhjennetty ja tarvittaessa huuhdeltu.

Osapurkuja suoritettaessa merkitään tarvittaessa purettavat osat.

4.13.1 Haitta-ainetutkimukset

Lainsäädäntö velvoittaa purkutyöhön ryhtyvän selvittämään ennen purkamista rakenteiden haitta-aineet. Haitta-ainekartoitus tulee tehdä, jotta voidaan suorittaa purkutyö työturvallisesti ja valita oikeat työtavat, -menetelmät ja henkilösuojaimet, jotta mahdollisista haitta-aineista ei ole purkutyötä suorittavalle haittaa. Rakennuksessa käytetyistä materiaaleista otetaan näytteitä joko materiaalin pinnasta tai materiaalista otetusta näytepalasta. Nämä näytteet analysoidaan laboratoriossa, josta saadaan tiedot mitä haitta-aineita materiaali sisältää ja paljonko kyseistä ainetta on.

Haitta-ainekartoituksessa tehtävät analyysit tulee arvioida purkukohteen mukaan. Yleisimmin haitta-ainekartoituksilla tutkitaan sisältääkö rakenne öljyjä, raskasmetalleja, PAH- tai PCB-yhdisteitä.

Jos haitta-ainekartoituksessa löytyy vaarallisen jätteen raja-arvojen ylittäviä pitoisuuksia haitta-aineita, tulee selvittää purkujätteen keräys- ja käsittelymahdollisuudet tapauskohtaisesti. Jos purettava materiaalmäärä on vähäinen, ei erilliskeräystä ja käsittelyä välttämättä pystytä järjestämään Rovaniemen alueella.

4.14 Kaivutyöt kaapeleiden läheisyydessä

Vahinkojen ja turhien käyttökeskeytysten välttämiseksi on sähkökaapeleiden läheisyydessä työskennellessä syytä noudattaa erityistä huolellisuutta ja varovaisuutta. Kaapeleiden, kaapelikourujen sekä suojaputkien käsittelyyn tai siirtämiseen tulee aina pyytää verkonomistajan lupa.

Vaurioituneista kaapeleista tulee aina ilmoittaa verkon omistajan valvomoon. Vaurioituneita kaapeleita ei tule missään tilanteessa mennä itse tutkimaan tai koskemaan. Vaurioitunut kaapeli voi olla hengenvaarallinen ja jännite voi palata vauriokohtaan automaattisesti.

Mikäli kaivutyön aikana löydetään merkkeamattomia kaapeleita, tulee näistä ilmoittaa verkonomistajalle. Kaapelikourut saattavat muistuttaa esim. hulevesiputkia, joten tuntemattomia putkia katkaistaessa tulee ennen katkaisua varmistua putken mahdollisesta sisällöstä.

Neven Ohje kaapeleiden ja ilmajohtojen käsittelyyn ja niiden läheisyydessä työskentelyyn on liitteenä 5. Rovakaira Oy:n Ohjeistus kaapelien läheisyydessä työskentelyyn on liitteenä 6.

4.15 Aukkojen suojaus

Jalkaterää suuremmat aukot on suojattava aina kun tehtävä työ ei vaadi välittömästi auki olemista. Myös pienempi aukko suojataan, mikäli siitä voi pudota jotakin alapuolella kulkevan henkilön päälle, se aiheuttaa kompastumisvaaran, tai vaaraa tasolla siirrettäville koneille, laitteille ym.

Mikäli aukko peitetään suojakannella, se on merkittävä näkyvästi punaisella raksilla, jotta se erotuu muista rakenteista. Kannen siirtyminen on estettävä kiinnittämällä se alustaan, aluspuilla, kiiloilla tai vastaavilla luotettavilla menetelmillä. Suojakannen on kestävä vähintään 150 kg paino.

Aukot, joiden halkaisija tai reunojen pituus on yli metrin, suojataan aukko suojakaiteella ja jalkalaitalla.

4.16 Työkoneiden läheisyydessä työskentely

Tarpeetonta oleskelua työkoneiden vaara-alueilla tulee välttää. Mikäli työkoneiden vaara-alueilla kuitenkin joudutaan olosuhteiden pakosta liikkumaan tai työskentelemään, tulee toiminnan olla korostetun varovaista. Maanrakennuskoneiden kuljettajan näkymä on rajoittunut koneen muodon aiheuttamien katvealueiden vuoksi. Kuljettajan ympäristön havaintokykyyn vaikuttaa myös monet muut tekijät. Jalkamiehenä työkoneiden työalueelle tultaessa tulee varmistua siitä, että kuljettaja on nähnyt sinut.

- Konetta ei tule lähestyä takaa tai sivuilta.
- Ennen vaara-alueelle menemistä kuljettajaan muodostetaan molemminpuolinen näköyhteys (katsekontakti), joka varmistetaan esim. molemminpuolisella nyökkäämisellä tai käden heilautuksella.

4.17 Mobiililaitteiden käyttö työmailla

Mobiililaitteiden käyttöä työmaa-alueilla tulee välttää. Mikäli laitteita on käytettävä, on huomioitava käytöstä johtuva alentuva havainnointikyky. Mahdollisuuksien mukaan on siirryttävä sivumalle pois työkoneiden vaara-alueilta. Koneen- ja nosturinkuljettajat eivät saa käyttää puhelinta työn aikana.

4.18 Ajoneuvot

Ajoneuvot pysäköidään määritellylle pysäköintialueelle. Tiet ja muut kulkuväylät on pidettävä vapaana pelastustoiminnalle, koneiden ja laitteiden siirroille ja muulle liikenteelle. Kaikissa työmaa-alueella olevissa ajoneuvoissa on oltava varoitusvalo.

Merkittävät ajoreitit ja liikennesääntöjä on noudatettava. Tiet ja kulkuväylät on pidettävä vapaana pelastustoiminnalle. Autot pysäköidään parkkipaikalle. Mikäli työtehtävä vaatii tavaroiden/työkalujen vientiä autolla, autolla voi ajaa kohteeseen siksi aikaa, että auto on saatu purettua tavarosta. Sen jälkeen auto parkkeerataan merkitylle parkkipaikalle.

4.1 Puukot ja veitset

Puukkoja ja veitsiä ei saa käyttää muuta kuin niille tarkoitettuihin tehtäviin. Jos työtehtävään on siihen tarkoitettu työväline, tai se pystytään tekemään puukkoa turvallisemmalla työvälineellä, tulee turvallisempaa vaihtoehtoa käyttää puukon sijaan.

Kaikkia puukkoja, veitsiä tai muita vastaavia työkaluja käytettäessä tai huollettaessa on aina käytettävä riittävä suojan antavia viiltosuojakäsineitä.

Puukot poistetaan taskusta, ennen kuin se poistetaan tupesta. Tupesta poisto pitämällä toisella kädellä tupesta kiinni ja vetämällä toisella kädellä puukko suorassa pois tupesta. Poisto tehdään riittäväällä etäisyydellä kehosta. Puukkoja ja veitsiä ei saa kuljettaa terä ulkona. Leikatessa terä on aina itsestä pois päin. Puukkoja ja veitsiä ei saa säilyttää terä esillä.

4.2 Haastavat / uhkaavat asiakkaat

Mikäli asiakastilanteissa vaikuttaa olevan pienikin väkivallan uhka, tulee tilanteesta pyrkiä poistumaan mahdollisimman nopeasti. Haastavasti tai uhkaavasti käyttäytyviä asiakkaita kohdattaessa, tulee siitä aina ilmoittaa mahdollisimman nopeasti omalle esihenkilölle ja tilaajan edustajalle. Väki- valtaan johtaneista tilanteista tehdään aina rikosilmoitus poliisille.

Peruseriaatteet uhkaavasti käyttäytyvän asiakkaan/henkilön kohtaamisessa:

- Rauhoittele asiakasta/henkilöä puheella
- Pysy rauhallisena ja asiallisena. Osoita kuuntelevasi asiakasta
- Huomioi ele- ja liikekieleesi sekä ilmeesi. Niiden tulee olla mahdollisimman hillittyjä ja neutraaleja
- Pyri poistumaan tilanteesta, jos asiakkaan/henkilön käytös on aggressiivista
- Älä käännä selkääsi aggressiivisesti käyttäytyvälle henkilölle

Asiakaskäynneillä / asiakkaan tiloissa työskennellessä on hyvä huomioida seuraavat asiat:

- Mikäli on tiedossa, että asiakas on käyttäytynyt aiemmin haastavasti, ei asiakaskäynnille mennä yksin.
- Arvioi, onko asiakkaan luo turvallista mennä yksin vai yhdessä työparin kanssa.
- Kun olet asiakkaan ovella, havainnoi asiakkaan sen hetkinen kunto ja mielentila.
- Huomioi asunnon valaistus, tavaramäärä, poistumistiet, ovien lukitukset. Näin varmistat mahdollisimman nopean ulospääsyn.
- Jos asiakas on levoton, pysy itse rauhallisena, sillä rauhallisena ajattelet loogisesti ja teet parempia päätöksiä.
- Keskity kuuntelemaan ja tee tarvittaessa tarkentavia kysymyksiä. Kun asiakas saa purkaa mieltään sanoilla, hän saattaa rauhoittua.

4.3 Työmaa-aikaiset sähköasennukset, lämmityslaitteet ja valaisimet

Rakennustyömailla saa käyttää vain sähköturvallisuusmääräysten mukaisia ja rakennustyömaiden olosuhteisiin soveltuvia sähkölaitteita. Laitteiden kaapelit ja sähköjohdot on tarkastettava aina ennen käyttöönottoa. Laitteissa ilmenevät viat ja puutteet on korjattava välittömästi, eikä viallista laitetta saa käyttää.

Työmaa-aikaiset tilapäisesti maahan tai lattialle asennettavat kaapelit ja johdotukset on suojattava mekaanisilta iskuilta tai hankautumilta. Ilmajohtojen alapuolella oleva vapaa turvaetäisyys niiden alla liikkuviin on vähintään 1 metri.

Palovaarallisissa tiloissa ei saa käyttää koteloimattomia lämmittimiä, joissa on hehkuvat vastukset. Tilapäiskäyttöön tarkoitettuja lämmittimiä ei saa käyttää jatkuvassa käytössä. Tilapäisten lämmittimien sijoittamisessa tulee noudattaa laitekohtaisia suojaetäisyyksiä. Lämmittimien virransyötössä on käytettävä vikavirtasuojattua virtalähdettä tai muuta turvallista pistorasiaa.

Työmaan valaistukseen ei saa käyttää kuuma- tai hehkuvapintaisia valaisimia, suojakuvuttomia valaisimia tai viallisia valaisimia. Tulipalovaaran ehkäisemiseksi valaisimien läheisyyteen ei saa varastoida tai sijoittaa tavaroita. Varoetäisyys valaisimiin oltava vähintään 0,5 metriä.

4.4 Rakennustyö ilmajohtojen läheisyydessä

Työskenneltäessä ilmajohtojen tai vastaavan paljaan jännitteisen osan lähellä sellaisella liikkuvalla tai siirrettävällä koneella, jonka ulottuma on käyttäjän toimenpiteistä riippuva, esim. kaivinkone, puominosturi tai henkilönostin, ei koneen minkään osan työalue mahdollinen taakka mukaan luettuna, saa ulottua taulukossa 1 annettua etäisyyttä lähemmäksi. Samaa etäisyyttä noudatetaan myös silloin, kun käytetään käsin liikuteltavaa pitkää johtavaa työvälinettä, esim. tikkaita, pitkällä varrella varustettuja työkaluja tms

Taulukko 1 Liikkuvan tai siirrettävän koneen ja liikuteltavan työvälineen työalueen vähimmäisetäisyys avojohdosta tai muusta paljaasta jännitteisestä osasta ja riippukaapelista.

Nimellisjännite kV	Vähimmäisetäisyys (metriä)		
	Avojohto tai muu paljas jännitteinen osa		Riippukaapeli
	Alla	Sivulla	
≤ 1	2	2	0,5
> 1-45	2	3	1,5
110	3	5	
220	4	5	
400	5	5	

Mikäli työtä ei voida suorittaa noudattaen taulukon 1 etäisyyksiä, voi johdon haltija antaa luvan SFS 6002 standardin Y-liitteen mukaisen ilmajohtojen jännitetyöalueen etäisyyden D_{L2} noudattamiseen. Tällöin sähköalan ammattilaisen on valvottava työn turvallisuutta ja ryhdyttävä työkohteessa tarpeellisiin varotoimiin.

Liikkuvalla tai siirrettävällä koneella käsiteltävien tavaroiden varastoimista avojohdon alle tai sen läheisyyteen on kiellettyä, jotta taulukossa 1 annettua vähimmäisetäisyyttä ei vahingossa alitetaisi. Jos tällainen varastointi kuitenkin on välttämätöntä, pitää siihen saada johdon haltijan suostumus.

Sähkökaapelien tai ilmajohtojen välittömään (<12,5 m keskilinjasta) läheisyyteen rakentamisesta on oltava yhteydessä verkonhaltijaan rakennustyön suunnitteluvaiheessa.

5 Tulityöt

Tulitöitä tehtäessä ja tulityösuunnitelmaa laadittaessa on noudatettava Pohjola Vakuutuksen Suojeluohjetta tulitöiden sekä katto- ja vedeneristystulitöiden vahingontorjuntaan, S621

Tulityöt ovat töitä, joissa syntyy kipinöitä tai, joissa käytetään liekkiä tai muuta lämpöä ja jotka aiheuttavat palovaaraa. Tulitöitä ovat

- sähkö- ja kaasuhitsaustyöt,

- kaasujuotostyöt,
- kuumailmapuhallintyöt,
- polttoleikkaustyöt,
- timanttileikkaus ja -poraus sekä
- metallin hionta ja katkaisu laikkaleikkurilla.
- työt, joissa käytetään kaasupoltinta, muuta avoliekkiä, kuumailmapuhallinta tai muuta näihin verrattavaa voimakasta lämpösäteilyä tuottavaa työvälinettä.

Katto- ja vedeneristysalan tulitöitä ovat muun muassa

- eristettävän alustan kuivaaminen liekillä tai kuumalla ilmalla
- bitumien kuumentaminen bitumikeittimessä ja
- vedeneristysten kuumentamalla tapahtuva kiinnitystyö sekä niihin liittyvät aputyöt, joissa syntyy kipinöitä.

Ennen tulitöiden aloittamista on laadittava kirjallinen tulityösuunnitelma.

5.1 Tulityösuunnitelma, Laitokset

Tämä tulityösuunnitelma sisältää tulitöissä noudatettavat toimintatavat sekä turvallisuusmääräykset. Tulityösuunnitelma päivitetään vuosittain ja sen päivityksestä vastaa vastuullisuus- ja viestintäyksikkö.

Jos työtä jostakin syystä ei voida tehdä tämän ohjeen mukaisesti, poikkeuksellinen työmenetelmä pitää dokumentoida ja sen toteuttamiseen on saatava erillinen työ lupa. Laajoja korjaus- ja uudisrakennuskohteita varten laaditaan tarvittaessa erillinen kohdekohtainen tulitöiden valvontasuunnitelma.

5.1.1 Tulityöt

Tulitöitä ovat työt, joissa syntyy kipinöitä tai joissa käytetään liekkiä tai muuta lämpöä ja jotka aiheuttavat palovaaran. Tulitöitä ovat muun muassa kaasu- ja kaarihitsaus, kaasu- ja kaarileikkaus, laikkaleikkaus ja metallien hionta, joissa syntyy kipinöitä sekä työt, joissa käytetään kaasupoltinta, muuta avotulta tai kuumailmapuhallinta. Erytystä varovaisuutta sekä suunnitelmallisuutta on noudatettava kaikissa kattotulitöissä.

Uuden tulityökorttikäytännön mukaan ei ole enää olemassa erillistä kattotulityökorttia ns. ”mustakorttia”, vaan kaikilla uuden asetuksen mukaisen kortin suorittaneilla on oikeus tehdä myös kattotulitöitä sekä myöntää niihin tulityölupia Neven vaatimusten mukaisesti.

Tulitöitä saa suorittaa Neven ja ulkopuolisen urakoitsijan/kumppanin työntekijät, joilla on voimassa oleva tulityökortti.

5.1.2 Tulityö tilapäisellä tulityöpaikalla

Tilapäisiä tulityöpaikkoja ovat kaikki muut tilat sekä alueet, jotka eivät ole edellä mainittuja vakituksia tulityöpaikkoja. Tilapäisillä tulityöpaikoilla tulitöiden tekeminen edellyttää aina kirjallista tulityölupaa. Tulityöluvan voi myöntää vain tulityösuunnitelmassa mainittu henkilö.

Jos tulityölupa myönnetään sähköisesti, on tulityölupa arkistoitava ennen varsinaisen tulityön aloittamista ja tulityölupa tulee olla luvan myöntäjän, tulityökohteen alueesta vastaavan sekä tulityökohteen paloturvallisuudesta vastaavan henkilöstön nähtävissä.

Sähköisesti ja kirjallisesti myönnetty tulityölupa sekä siinä määrätty turvatoimet tulee aina antaa tiedoksi tulityöntekijöille ja tulityövärtijoille.

Kun käytössä on paperinen tulityölupa, tulityölupa on kirjoitettava neljänä kappaleena. Ennen tulityöiden aloittamista tulityöluvasta on annettava yksi kappale tulityöntekijälle, yksi tulityövärtijälle ja yksi tulityön jälkivärtijälle.

Tulityöluvasta saamisen edellytys on, että riittävän kattava riskinarviointi on tehty kaikesta toiminnasta. Tulityöluvasta myöntäjällä ja tulityötä tekevällä on oltava voimassa oleva tulityökortti. Tulityöluvasta saa myöntää vain määräajaksi ja se voi olla vain projektikohtainen, mutta kuitenkin enintään viikon voimassa. Jos tulityöluvasta voimassaoloaikana tulityöpaikan olosuhteet muuttuvat, on tulityöluvasta myöntäjän päivitettävä tulityölupa vastaamaan muuttuneita olosuhteita. Tulityön saa aloittaa vasta, kun tulityöntekijä ja tulityövärtija ovat varmistaneet, että tulityöluvassa määrätty turvatoimet on toteutettu.

Alkusammutuskalusto sekä jälkivärtiöinnin aika määritellään tulityöluvassa, joka voi pidempi kuin mitä yleinen tulityösuunnitelma edellyttää. Sammutuskaluston on oltava vähintään kaksi 43A 183BC –teholuokan käsiammutinta. Näistä toisen käsiammuttimen voi korvata pikapalopostilla tai kahdella 27A 144BC –teholuokan käsiammuttimella. Sammutuskalusto on oltava tulityöpaikalla koko tulityön ja tulityön jälkivärtiöinnin ajan.

Räjähdyksivaarallisissa (ATEX) kohteissa tulityöt on kielletty ilman erillistä työ lupaa sekä riskienarviointia.

Räjähdyksivaarallisia kohteita ovat mm:

- polttoainevarastot
- kaasupullovarastot
- erikseen määritellyt ATEX-tilat

Tulityöissä on noudatettava Tilaajan laatimaa tulityösuunnitelmaa, kun tulityöluvasta myöntää Tilaaja. Mikäli Tilaaja ja Toimittaja ovat kirjallisesti sopineet, että pääurakoitsija myöntää tulityöluvasta laitosalueella, noudatetaan urakoitsijan tulityösuunnitelmaa. Urakoitsijan tulityösuunnitelma on toimitettava Tilaajalle ennen töiden aloittamista. Urakoitsijan tulee huomioida, että yrityksen vastuuvakuutukseen on kirjattuna tulityöiden tekeminen myös muissa kuin omassa kiinteistössä.

Tulityöalue on valmistettava työkelpoiseksi ennen luvan hakemista. Tulityöalueet on suojattava palosuojamatoilla, sermeillä tai levyillä. Kipinöitä ei saa lentää tasolta toiselle tai laitoksen muille rakenteille ei saa aiheutua haittaa.

Erityinen vaatimustaso on kaapeleiden-, kaapelihyllyjen-, ohjauskeskusten sekä kaikkien muiden vastaavien toimilaitteiden suojauksessa.

Yleinen velvoittava ohje tulityöhön;

- Puhdista tulityöpaikka syttyvistä materiaaleista

- Jos mahdollista pese alue vedellä, että räjähdysvaarallinen pöly saadaan poistettua
- Suojaa tiiviisti palamattomalla suojapeitteellä syttyvät materiaalit, joita ei voida poistaa
- Noudata ATEX-tiloista vastaavan henkilön antamia lisäohjeita, jos teet tulitöitä ATEX-luokitelluissa tiloissa.
- Varmista, ovatko tulityöpaikan rakenteet palamattomia tai palamattomalla rakennusaineella tai -tarvikkeella suojattu.
- Tarkista tulityöpaikkaa ympäröivät ja sen alapuolella olevat tilat sekä ontelot.
- Suojaa rakenteissa olevat aukot suojapeitteellä ja tiivistä raot
- Suojaa rakenteiden syttyvät pinnat suojapeitteellä
- Estä kipinöiden ja roiskeiden kulkeutuminen ympäristöön sekä lämmön johtuminen rakenteiden sisään
- Varmista aina, ettei työtilassa ole mitään palavia kaasuja. Mittaa tarvittaessa työtilan kaasupitoisuus ja tuuleta tila ennen töiden aloittamista
- Paloilmoitin- ja sammutusjärjestelmän irtikytkentä vaatii aina erillisen luvan sekä siitä on tehtävä mahdollisesti ilmoitus myös paloviranomaisille. Varmista että töiden päätyttyä paloilmoittimet kytketään takaisin toimintaan sekä vaadittavat ilmoitukset on tehty.
- Varmista riittävä alkusammutuskalusto sekä testaa niiden toimivuus, kuten vesiletkut, ja paineista ne aina ennen töiden aloittamista
- Tulitöiden päättymisestä on aina ilmoitettava valvomoon tai muille tahoille, mikä on määritelty tulityöluvassa
- Tulityöpaikalta ei saa poistua ennen kuin ilmoitus tulitöiden päättymisestä on vahvistettu ja olet saanut luvan poistua esimerkiksi valvomosta/työnjohtajalta.
- Älä käsittele tai säilytä palavia nesteitä tulityöpaikalla.
- Älä varastoi kulkureiteille mitään tavaraa.
- Älä ylitäytä jäte- tai roska-astioita.

Mikäli urakoitsija laiminlyö turvallisuusohjeita tai velvoitteitaan Tilaajalla on oikeus periä niistä määritelty sanktiomaksu. Maksu voidaan periä myös muista mahdollisista korjaus-, siivous tai omaisuusvahingoista aiheutuvista kustannuksista täysimääräisesti. Mikäli urakoitsija ei suojaa kunnolla työkohdetta, on Tilaajalla oikeus periä korjauskustannukset.

5.1.3 Tulitöiden jälkeen

Varmista aina, että tulityön vuoksi irrotetut paloilmoitin- sekä sammutusjärjestelmät kytketään takaisin käyttöön ja että hälytys- ja sammutusjärjestelmät ovat niille vaaditussa toimintavalmiudessa.

On erittäin tärkeää tehdä vaadittavat ilmoitukset hälytysjärjestelmien kytkennästä; valvomoon/Neven vastuuhenkilölle sekä tarvittaessa paloviranomaisille.

Tulityöluvassa määritelty jälkivartiointi on oltava suoritettu.

Suojaukset poistetaan kohteesta sekä työkohde on aina siivottava. Työkohteen siivouksesta vastaa tulityöluvan saaja.

5.1.4 Tulityövartiointi

Tulityövartiointi on määrättävä tulityöstä aiheutuvien vaarojen selvityksen ja arvioinnin perusteella. Tulityövartiointi on toteutettava koko työn ajan, myös työtaukojen aikana. Tulityön jälkeen on tulityövartiointi toteutettava tulityöluvan mukaisesti, kuitenkin vähintään yhden tunnin ajan.

Tulityöntekijä ei voi toimia työnaikaisena tulityövartijana. Tulityövartiointin aikana tulityöpaikan ympäristöineen on oltava jatkuvan silmälläpidon alaisena. Tulityövartijan on tiedettävä tulityöstä aiheutuvat vaarat, osattava tehdä hätäilmoitus ja käyttää tulityöpaikalle varattua alkusammutuskalustoa. Tarvittaessa tulityövartijan on keskeytettävä tulityö. Tulityövartijalta vaaditaan tulityökortti.

5.1.5 Katto- ja vedeneristystöiden tulityöt

Katto- ja vedeneristystöihin on nimettävä useampi tulityövartija, kun yksi tulityövartija ei pysty valvomaan aluetta riittävän laajasti, esimerkiksi alueen alapuolisia tiloja ja ontelotiloja.

Katto- ja vedeneristystöiden tulityöpaikoille varmistetaan aina vähintään kaksi 55 A 233 BC (12 kg) -teholuokan käsiammutinta, joista toisen voi korvata kahdella 43 A 183 BC (6 kg) -teholuokan käsiammuttimilla sekä lisäksi sammutusvesiletku. Huomioi sääolosuhteet (lämpötilat) sammutusvesiletkua käytettäessä.

Kattotulityömaalle varmistettava raivauskalustoa (vähintään kirves, purkurauta) palamatonta suojausmateriaalia sekä (suojakäsineet ja moottorisaha, jonka ketjun valinnassa on otettu huomioon kattorakenteen materiaali).

Katto- ja vedeneristystöiden jälkivartiointiaika on kaksi tuntia.

Muilta osin katto- ja vedeneristystöiden tulitöissä noudatetaan tilapäisen tulityöpaikan ohjeistusta.

5.1.6 Tulityöluvut

Tulityöluvia saa myöntää eri toimipisteissä vain taulukon 2 mukaiset henkilöt.

Laitosalueella toimiessa luvat myöntää ensisijaisesti Tilaaja. Laitosalueella toimiessa Toimittaja ei saa myöntää työluvia, ellei asiasta ole erikseen kirjallisesti sovittu Tilaajan ja Toimittajan kesken.

Taulukko 2 Tulityöluvien myöntäjät

Toimipiste	Luvan myöntäjä	Yhteystiedot

6 Nostotyöt

Tämä nostotyöohje sisältää nostotöissä noudatettavat toimintatavat sekä turvallisuusmääräykset. Jos työtä jostakin syystä ei voida tehdä tämän ohjeen mukaisesti, poikkeuksellinen työmenetelmä pitää dokumentoida ja sen toteuttamiseen on saatava erillinen työluva.

6.1 Laitevaatimukset

Käytettävien nostureiden, henkilönostimien ja nostoapuvälineiden on oltava voimassa olevien viiranomaismääräyksien mukaisia ja niissä pitää olla;

- konekyltti, jossa on valmistajan tiedot, CE- merkintä sekä muut vaaditut tiedot
- suurinta taakkaa osoittava merkintä (kyltti tai tarra)
- vaatimustenmukaisuusvakuutus (tai sen kopio)
- määräaikaistarkastuspöytäkirja (tai sen kopio)
- kuormausnosturissa pitää olla asennusnosturitarra

6.2 Nostotyön turvallisuus

Nostoista vastaavan henkilön tulee varmistua siitä, että kaikki nostotöihin osallistuvat ovat riittävän perehdytyksen saaneita ammattitaitoisia ja päteviä suorittamaan tehtävät. Nosto- ja lasku-alue sekä nostoreitti on oltava esteetön ja turvallinen, ja nostoalue on aina rajattava aidoilla tai huomionauhoilla.

Jos pelastustie joudutaan katkaisemaan nostotöiden vuoksi, siitä on ilmoitettava aina pelastuslaitokselle sekä kyseiselle kiinteistölle.

Varmista aina ennen nostoa, että taakka on oikein kiinnitetty nosturiin, ja nostettava taakka on tasapainossa. Laitteita, joista puuttuu suurinta taakkaa osoittava selvä merkintä, ei saa käyttää. Taakkaa ei saa koskaan nostaa ihmisen yli.

Nostolaitteita saa käyttää vain asianmukaisen laitekoulutuksen ja työnantajan kirjallisen luvan saanut henkilö, jonka tulee tuntea nostolaitteita koskevat määräykset.

Nostotöitä varten on nimettävä yrityskohtainen vastuuhenkilö, joka vastaa siitä että taakan- ja henkilönostot suunnitellaan ja suoritetaan turvallisesti.

Kaikille nostureille sekä henkilönostimille on tehtävä pystytystarkastus, josta on oltava kirjallinen pöytäkirja. Taakoissa on aina oltava nostokorvakkeet, ellei nostokorvakkeita ole, tulee varmistua, että taakka on kiinnitetty riittävällä varmuudella, eikä se pääse missään olosuhteissa irtomaan. Nostettaessa on aina varmistuttava siitä, että taakka ei pääse putoamaan.

6.2.1 Laitoskohteiden nostotöiden vastuuhenkilöt

Neve Oy:n laitoskohteiden nostotöiden vastuuhenkilöt on esitetty taulukossa 3.

Taulukko 3 Nostotyösuunnitelmien hyväksyjät ja nostotöiden vastuuhenkilöt.

Toimipiste	Luvan myöntäjä	Yhteystiedot
Kuituverkon laitetilat	Joonas Laurila	joonas.laurila@neve.fi 040 547 6512

6.3 Vaativat nostot

Vaativista nostoista on tehtävä aina erillinen nostotyösuunnitelma kirjallisesti. Työtä ei saa aloittaa ennen kuin hyväksyntä on suoritettu ja dokumentoitu.

Verkostotyömailla urakoitsijan toimiessa pääurakoitsijana ei tarvita Tilaajan myöntämää nostotyösuunnitelmaa, vaan suunnitelman hyväksyy pääurakoitsija. Nostotyösuunnitelmat ja riskinarvioinnit on esitettävä Tilaajalle pyydettäessä.

Vaativa nostoja ovat esimerkiksi seuraavat nostot:

- Kun käytetään samanaikaisesti useampaa kuin yhtä nosturia taakan nostamiseen
- Erityisen painavien tai suurikokoisten taakkojen nostaminen hankalissa olosuhteissa
- Nostotyöt ympäristössä, jossa on erityisiä vaaroja, esimerkiksi korkeajännitelinjat
- Haastavat nostot katu- ja teialueella
- Kaikki vaarojen ja riskien arvioinnin perusteella vaikeiksi tunnistetut nostot

6.4 Tavanomaiset nostot

Tavanomaiseen nostoon ei tarvita erillistä nostotyösuunnitelmaa. Tavanomaisessa nostotyössä noston turvallinen suorittaminen on varmistettava kirjallisella vaaran- ja riskinarvioinnilla sekä laadittamalla ohje kyseisen tyyppiin nostotöihin. Urakoitsijan suorittamiin toistuviin nostoihin laaditaan yleinen nostosuunnitelma, jonka kestoaika määritetään vuosisopimuksissa. Jokaisen nostotyön toteutus mietitään ennen nostoa ja käydään läpi kaikkien nostoon osallistuvien kanssa ennen nostotyön aloittamista. Nostotyösuunnitelmat sekä riskinarvioinnit tulee toimittaa Tilaajalle ennen töiden aloittamista.

6.5 Nostoapuvälineet

Nostoapuvälineitä ovat osat tai laitteet, joita ei ole pysyvästi kiinnitetty nostokoneeseen ja jotka on sijoitettu koneen ja kuorman väliin tai kuormaan, jotta siihen voidaan tarttua.

Nostoapuvälineet on säilytettävä siten, etteivät ne vahingoitu tai rikkoudu eikä ole korroosiolle alttiina. Vaurioitunutta nostoapuvälinettä ei saa käyttää.

Nostoapuvälineille on suoritettava määräaikaistarkastus vähintään vuoden välein. Jokaiseen tarkastettuun nostoapuvälineeseen tehdään tarkastusta osoittava merkintä vuosittaisella tarkastusvärillä. Nostoapuvälineiden tarkastuksen voi suorittaa vain Vna 403/2008 määrittämän pätevyyden omaava henkilö. Määräaikaistarkastuksista pitää olla tarkastuspöytäkirja, ja dokumentaatio tulee säilyttää normien mukaisesti.

Tarkastusvärit on esitetty taulukossa 1 vuosille 2021–2025.

Taulukko 4 Nostoapuvälineiden tarkastusvärit

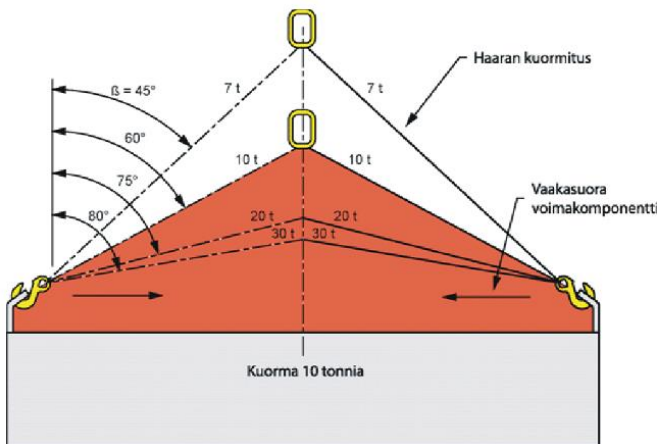
Vuosi	Tarkastusväri
2021	Valkoinen
2022	Vihreä
2023	Oranssi
2024	Sininen
2025	Keltainen

Nostoapuvälineestä tulee aina löytyä:

- CE-merkintä
- Tiedot suurimmasta sallitusta kuormasta
- Tiedot valmistajasta
- Tiedot raaka-aineesta, jos tätä tietoa tarvitaan yhteensopivuutta varten

- Valmistuspäivämäärä, jos tämä vaikuttaa tuotteen käyttöikään
- Tarkastusmerkintä, jos tuote on yli vuoden ollut käytössä.

Kuvassa 6 on esitetty ketjuraksien mitoitusohjeita. Suurin sallittu raksikulma on 60° , jota ei saa koskaan ylittää.

Kuva 6 Sallitut raksikulmat sekä niiden vaikutus.

Kuvassa 7 on esitetty nostoapuvälineiden lujuusluokat WLL arvot sekä raksikulmat.

Nostotavat		1-haar.		2-haar.		3-4 haar.	
Kaltevuuskulma: β		0	0-45°	> 45-60°	0-45°	> 45-60°	
Muotokerroin		1,0	1,4	1,0	2,1	1,5	
Kettingin halk.	Lujuusluokka						
Ø 4	10-luokka (VIP)	0,63	0,88	0,63	1,32	0,95	
Ø 6	8-luokka	1,12	1,6	1,12	2,36	1,7	
	10-luokka (VIP)	1,5	2,1	1,5	3,15	2,25	
	12-luokka (ICE)	1,8	2,5	1,8	3,75	2,7	
Ø 8	8-luokka	2,0	2,8	2,0	4,25	3,0	
	10-luokka (VIP)	2,5	3,5	2,5	5,25	3,75	
	12-luokka (ICE)	3,0	4,25	3,0	6,3	4,5	
Ø 10	8-luokka	3,15	4,25	3,15	6,7	4,75	
	10-luokka (VIP)	4,0	5,6	4,0	8,4	6,0	
	12-luokka (ICE)	5,0	7,1	5,0	10,6	7,5	
Ø 13	8-luokka	5,3	7,5	5,3	11,2	8,0	
	10-luokka (VIP)	6,7	9,5	6,7	14,0	10,0	
	12-luokka (ICE)	8,0	11,2	8,0	17,0	11,8	
Ø 16	8-luokka	8,0	11,2	8,0	17,0	11,8	
	10-luokka (VIP)	10,0	14,0	10,0	21,0	15,0	
	12-luokka (ICE)	12,5	17,0	12,5	26,5	19,0	
Ø 18	8-luokka	10,0	14,0	10,0	21,2	15,0	
Ø 20	10-luokka (VIP)	16,0	22,4	16,0	33,6	24,0	
Ø 22	8-luokka	15,0	21,2	15,0	31,5	22,4	
	10-luokka (VIP)	20,0	28,0	20,0	42,0	30,0	
Ø 26	8-luokka	21,2	30,0	21,2	45,0	31,5	
Ø 28	10-luokka (VIP)	31,5	45,0	31,5	67,0	47,5	

Huomio:
Epäsymmetrisessä nostossa pienennä sallittuja kuormia 50 %

Kuva 7 Nostoapuvälineiden lujuusluokat ja raksikulmat.

Kuvassa 8 on esitetty nostovöiden hylkäysperusteet. Nostovyöt on tarkastettava ennen jokaista käyttöä mahdollisten vaurioiden varalta.

Lämpövaurio

Kudelangat poikki tai viilto

Ompeleet revenneet

Hitsaus- tai muu kipinävaurio

Etiketti ei luettavissa

Solmu

Hankausvaurio

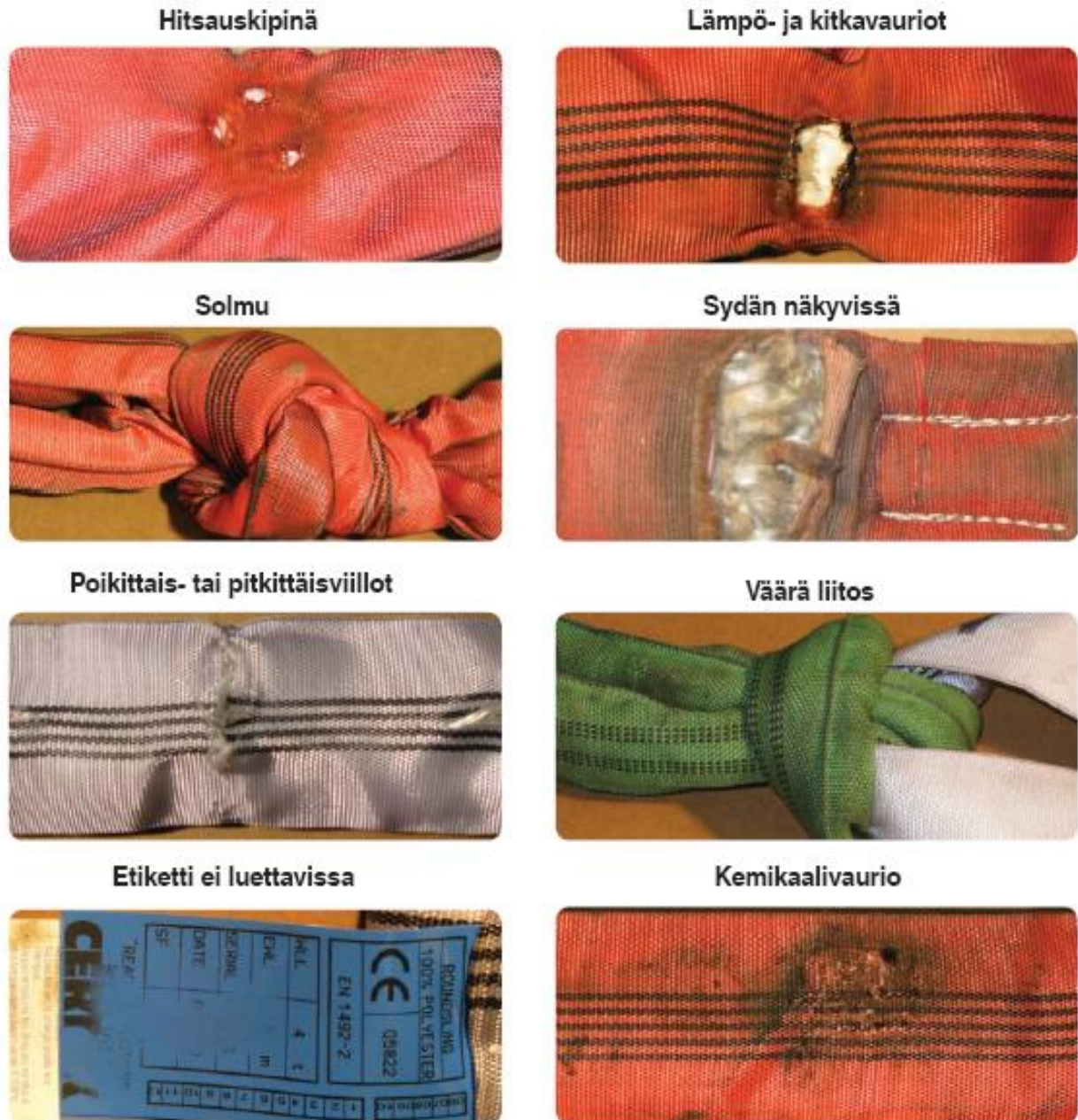

Kemikaalivaurio

Kuva 8 Nostoapuvälineiden hylkäysperusteet.

Kuvassa 9 on esitetty päällysteraksien hylkäysperusteet. Päällysteraksit on tarkastettava ennen jokaista käyttöä mahdollisten vikojen ja vaurioiden varalta.

Kuva 9 Päällysteraksien hylkäysperusteet.

6.6 Henkilönostot, trukin käyttö ja taakan kiinnitys

Henkilönostot tulee aina suunnitella huolellisesti. Henkilönostot tulee suorittaa Vna 403/2008 mukaisesti ja työhön saa käyttää vain hyväksytyjä sekä tarkastettuja laitteita. Henkilönostoja saa suorittaa vain henkilönostimilla sekä tilapäisesti kuormausnosturilla VNa 403/2008 luvun 3a 255 mukaisesti.

Nostokorin kiinnityksen käytettävään nosturiin tai trukkiin tulee olla luotettava. Nostokorissa on oltava selvä merkintä nostokorin suurimmasta sallitusta kuormituksesta ja henkilömäärästä. Korissa on oltava merkityt kiinnityspisteet henkilökohtaisten putoamissuojainten kiinnitykseen. Nostokorissa työskentelyn aikana on aina käytettävä turvavaljaita, jotka tulee olla kiinnitettynä niille varattuun kiinnityspisteeseen.

Jos kuljettajan ja nostokorissa työskentelevän henkilön välillä ei ole jatkuvasti riittävää näköyhteyttä, yhteydenpito on varmistettava viestintävälineillä. Nosturilla tai trukilla ei saa henkilönoston aikana nostaa muuta kuormaa. Henkilönostokorissa saa työntekijän mukana olla kuitenkin henkilökohtaiset työvälineet ja tarvikkeet, joista ei aiheudu vaaraa nostotyön turvallisuudelle.

Nostokorin käyttö kulkutienä on kiellettyä, eikä nostokorista saa poistua nostimen ollessa ylös nostettuna. Nostokorissa tulee työskennellä korin pohjalla, eikä kaiteille saa kiivetä.

Henkilönostimen ja/tai trukin käyttö edellyttää, että käyttäjällä on työnantajan kirjallinen lupa henkilönostimen ja/tai trukin käyttöön. (Vna 403/2008) Lupa on aina henkilökohtainen. Urakoitsija myöntää luvan henkilönostimen ja/tai trukin käyttöön omille työntekijöilleen.

1.3.2020 voimaan astuneen asetusmuutoksen (Vna 1095/2019) myötä, työnantajan kirjallista lupaa vaaditaan työskentelyyn niin sanottuna alamiehenä eli työntekijänä, joka kiinnittää taakan asennuskäyttöön tarkoitettuun nosturiin. Ennen luvan myöntämistä työnantajan tulee varmistua, että työntekijällä on saamansa koulutuksen tai aikaisemman työkokemuksensa perusteella riittävä kyky ja taito taakan kiinnittämiseen.

Työnantajan lupaa edellytetään aina, kun taakka kiinnitetään asennusnosturiin tarkoituksena nostaa ja siirtää taakkaa työmaa-alueella. Asennuskäyttöön tarkoitettuja nostureita ovat ensisijaisesti torni- ja ajoneuvonosturit. Asennusnosturina voidaan käyttää myös muita suoritusarvoiltaan riittävää ja asennuskäyttöön suunniteltua ja valmistettua nosturia. Vaatimus ei kuitenkaan koske tilanteita, joissa tilapäisesti kuormaa työmaalle tuovan ajoneuvon lasti puretaan siihen asennetulla kuormausnosturilla työmaavarastoon, vaikka apuna käytettäisiin työmaan työntekijöitä.

Käyttäjälle annetaan riittävä perehdytys laitteen turvalliseen käyttöön ja nostimelle tehdään aina käyttöönotto-, pystytystarkastus ennen töiden aloittamista. Tarkastuksista on tehtävä pöytäkirjat. Nostimen pystytyksessä on otettava huomioon, että alusta on tukevaa maata ja käytetään riittävän isoja tukijalkojen aluslevyjä.

Varmista, että nostimen tukijalkojen alla ei ole säiliötä, viemäreitä eikä muita vastaavia turvallisuutta heikentäviä tekijöitä. Käyttäjä suorittaa päivittäin ennen töiden aloittamista tarkastuksen, jossa varmistetaan kaikki oleelliset toiminnot sekä turvalaitteiden toiminta. Erityisesti hätäseis-toiminto pitää varmistaa päivittäin aina ennen töiden aloittamista!

Nostokorissa työskenneltäessä työn aiheuttamat voimat on huomioitava (esimerkiksi voimakkaat vedot). Purkutyössä purkujäte voi aiheuttaa vaarallisen kuormituksen, jos purettavia rakenteita kaatuu tai putoaa henkilönostimen päälle. Putoavien esineiden aiheuttaman vaaran poistamiseksi on korin alapuolinen alue tarvittaessa aidattava tai pääsy vaaralliselle alueelle estettävä muulla riittävän tehokkaalla tavalla.

Tie- sekä piha-alueiden liikenneväylät vaativat turva-ajoneuvon, kuten Tieturva-ohjeistus vaatii. Lisäksi tekijöillä tulee olla voimassa oleva Tieturva 1 kortti, sekä liikennejärjestelyitä suunnittelevalle sekä tekevälle henkilöllä tulee olla suoritettuna Tieturva 2 kortti.

6.7 Putoamisvaaralliset työt

Työtasot, kulkutiet, ajoneuvot/työkoneet ja telineet on varustettava suojakaiteilla, kun putoamiskorkeus on yli 2 metriä. Suojakaiteita pitää olla matalammassakin kulku-, työtasossa jos turvallinen työskentely sitä edellyttää.

Putoamissuojaimia on käytettävä aina:

- Työskenneltäessä aina yli kaksi metriä korkeammalla tai putoamisvaarallisissa paikoissa
- Katolla työskenneltäessä, jos kaiteita ei ole asennettu
- Työskenneltäessä henkilönostimilla

6.8 Työpukit ja tasotikkaat (A-tikkaat)

A-tikkaiden maksimikorkeus on 2 metriä, sekä niissä pitää olla alavaakatuki. A-tikkaita ei saa käyttää töissä, joissa joudutaan käyttämään huomattavan suurta voimaa vaativia työkaluja eikä töissä, joissa aiheutuu A-tikkaiden kaatumisvaara tai palonvaara. A-tikkaita saa käyttää vain painumattomalla ja tasaisella alustalla.

Nojatikkaiden maksimikorkeus on 6 metriä. Nojatikkaita saa käyttää nostoraksien kiinnittämiseen tai irrottamiseen, muutoin tikkailta työskentely on kielletty.

TURVALLISET TYÖPUKIT JA TASOTIKKAAT (A-TIKKAAT)

TYÖPUKKI

TYÖTASON KORKEUS

<p>0 – 100 cm</p> <p>• Työtasolle on oltava molemminpuolinen nousu, kun työtason korkeus >500 mm.</p>	<p>101 – 150 cm</p> <p>• Työtasolla oltava putoamissuojakaari.</p>	<p>151 – 200 cm</p> <p>Ei suositella.</p>
--	---	---

Työpukkia koskevat yleiset ohjeet:

- Työpukin työtason on oltava lukittava niin, ettei se voi aueta käytön aikana.
- Työpukissa oltava askelmat, joiden syvyys on vähintään 50 mm.
- Askelmaväli saa olla enintään 300 mm.

TASOTIKAS, "A-TIKAS"

TYÖTASON KORKEUS

<p>0 – 100 cm</p> <p>• Työtason yläpuolella on oltava putoamissuojakaari. • Ei saa käyttää voimaa vaativissa töissä tai tällöissä ellei täytä työpukin vakavuusvaatimuksia (Vna 205/2009, liite 6).</p>	<p>101 – 150 cm</p> <p>• Työtason yläpuolella on oltava putoamissuojakaari.</p>	<p>151 – 200 cm</p> <p>• Työtason yläpuolella on oltava putoamissuojakaari. • Nousupuolella on oltava käsijohteet. • Yli metrin korkuisten tasotikkaiden on täytettävä työpukin vakavuusvaatimukset.</p>
---	--	--

Tasotikkaasta koskevat yleiset ohjeet:

- Tasotikkaan lukitukseksi ei riitä pelkkä työtason kiinnittyminen, vaan sen lisäksi tasotikkaan on lukkiuduttava vaakanivelillä/metallisella rajoittimella.
- Tasotikkaan askelmien syvyyden on oltava vähintään 50 mm.
- Voimaa vaativia tai palovaarallisia töitä (esim. piikkaus, hitsaus) tehtäessä on tasotikkaan täytettävä työpukin vakavuusvaatimukset (Vna 205/2009, liite 6) työtason korkeudesta riippumatta.
- Tasotikkaalta vaadittavien ominaisuuksien suhteen määräävä tekijä on sen työtason korkeus, ei se taso jolla kulloinkin työskennellään.

Kuva 10 Työpukit ja tikkaat

6.9 Käsintehdyt nostot

Työvaiheet tulee ensisijaisesti järjestää siten, että käsintehdyitä nostoja ja siirtoja ei tarvitse tehdä ollenkaan, vaan ne korvataan teknisillä ratkaisuilla. Mikäli työkohteessa joudutaan suorittamaan käsintehdyitä nostoja, ne on huomioitava riskinarvioinnissa ja työntekijöiden perehdytyksessä.

Raskaita taakkoja ei kanneta käsissä, vaan siirtoihin käytetään siirtoapuvälineitä aina kun mahdollista. Taakkoja nostettaessa käsin, pyritään nostamaan mieluummin useita pieniä taakkoja kuin yksi iso ja painava taakka. Nostettaessa käsin tulee välttää lattiatasolla ja hartiatason yläpuolella tehtäviä nostoja.

7 Telineetyöt

Telineiden pystytyksessä, käytössä ja purkamisessa noudatetaan aina laadittuja ohjeita ja suunnitelmia. Lisäksi tulee ottaa huomioon työmaan/työkohteen muuttuvat olosuhteet.

Telineiden pystytyspaikka tasataan, tiivistetään ja tarvittaessa vahvistetaan esimerkiksi sepelillä tai muulla hyvin kantavalla rakennekerroksella.

Telineet kootaan ja rakennetaan telineenkäyttöohjeen tai rakenne- ja käyttösuunnitelman mukaisesti. Työteline pystytetään aina sellaisessa järjestyksessä, että työntekijöiden putoamisvaara on torjuttu tai huolehditaan muulla tavoin, ettei riskiä ole. Teline jäykistetään vaaka- ja vinositeillä.

Telineen työtasojen leveyden tulee olla:

- 0,6 m, kun telinettä käytetään vain työskentelyyn
- 1,2 m, kun telinettä käytetään työskentelyyn ja työssä käytettävän materiaalin varastointiin
- 1,8 m, kun telinettä käytetään työskentelyyn, työssä käytettävän materiaalin varastointiin ja materiaalien siirtoon karräämällä esimerkiksi muuraustyössä.

Jokainen yli 0,5 metriä korkea työteline on varustettava nousutiellä.

Telineet tulee tarkastaa aina seitsemän päivän määräajoin. Käytössä olevissa telineissä tulee aina olla näkyvässä telinekortti, josta ilmenee:

- telineen haltija
- telineen rakennuspäivä
- telineen rakentaja
- telineen koko
- telineen kuormitettavuus
- telineen tarkastuspäivämäärät ja tarkastuksen tekijä

Keskeneräisen tai muutoin käyttöön soveltumattoman työtelineen käyttö on estettävä sitä koskevalla merkinnällä tai muulla tavalla.

Kuva 11 Telinekortti

8 Ympäristöohjeistus

8.1 Kemikaalit

Ennen töiden aloittamista ympäristöasiat on huomioitava työmaa- ja työkohtekohtaisissa suunnitelmissa. Mikäli työkohteessa käytetään kemikaaleja, niistä on oltava käyttöturvallisuustiedotteet ja ne esitetään Tilaajalle pyydettäessä. Kemikaalien kuljettamisessa, käsittelyssä ja käytössä on noudatettava käyttöturvallisuustiedotteen määräyksiä. Työkoneissa on oltava öljyntorjuntakalustoa koneiden öljyvuotojen varalle (esim. öljynimeytysmattoa), sekä ajantasaiset ensisammutusvälineet.

8.2 Pohjavesialueet

Ennen työn aloitusta on selvitettävä, sijaitseeko kohde pohjavesi- tai luonnonsuojelualueella. Työntekijöiden on oltava tietoisia pohjavesialueella työskentelystä, ja pohjavesialueella työskentely on merkattava asiakirjoihin. Pohjavesialueella työskenneltäessä on noudatettava erityistä varovaisuutta mahdollisten työkoneiden ja tankkauspisteiden öljy- ja polttoainevuotojen varalta. Polttoainesäiliöt on sijoitettava mahdollisuuksien mukaan pohjavesialueen ulkopuolelle. Mikäli polttoainesäiliöt sijoitetaan pohjavesialueelle, säiliöiden on oltava kaksivaippaisia ja tankkaus on suoritettava erityistä varovaisuutta noudattaen. Tankkauspaikalla on aina oltava öljyntorjuntakalustoa. Mahdolliset öljyvuodot on pysäytettävä välittömästi ennen niiden imeytymistä maaperään ja edelleen pohjaveteen.

8.3 Ympäristövahingot

Mikäli kyseessä on kiireellinen hätätilanne tai räjähdelytö, soitetaan suoraan hätäkeskukseen 112. Vasta sen jälkeen tehdään tapahtumasta ilmoitus Tilaajan edustajalle.

Ympäristövahinko voi olla esimerkiksi kaivuun yhteydessä löydetty öljypilaantuma, suuri määrä maahan kuulumatonta ainetta (esim. jäte), havaittu kemikaalipäästö verkostossa tai työkoneen öljyvuoto.

Mikäli pohjavesialueella sattuu öljyvuoto, kaikki öljy pyritään keräämään astiaan (esim. kauhaan) ja imeyttämään mattoon. Mikäli maaperään pääsee öljyä, se tulee kaivaa välittömästi pois maaperästä. Pohjaveteen imeytynyt öljy voi aiheuttaa terveysriskin talousvedessä.

Jos havaitset työmaalla ympäristövahingon tai työmaalla sattuu ympäristövahinko, ilmoita Tilaajan edustajalle seuraavat tiedot:

- Mitä tapahtui/miten tilanne havaittiin ja arvio vahingon laajuudesta
- Sijaitseeko kyseinen alue pohjavesialueella
- Arvio, onko haitallista ainetta päässyt tai mahdollista päästä sade-, jätevesi- tai puhdasvesiverkostoon

Tilaajan edustaja on yhteydessä Vastuullisuus- ja viestintäyksikköön ja tekee asiasta ympäristöhävinnön Priimaan.

Vastuullisuus- ja viestintäyksikkö:

- Tekee ilmoituksen viranomaiselle tarvittaessa (ELY/Kaupunki)

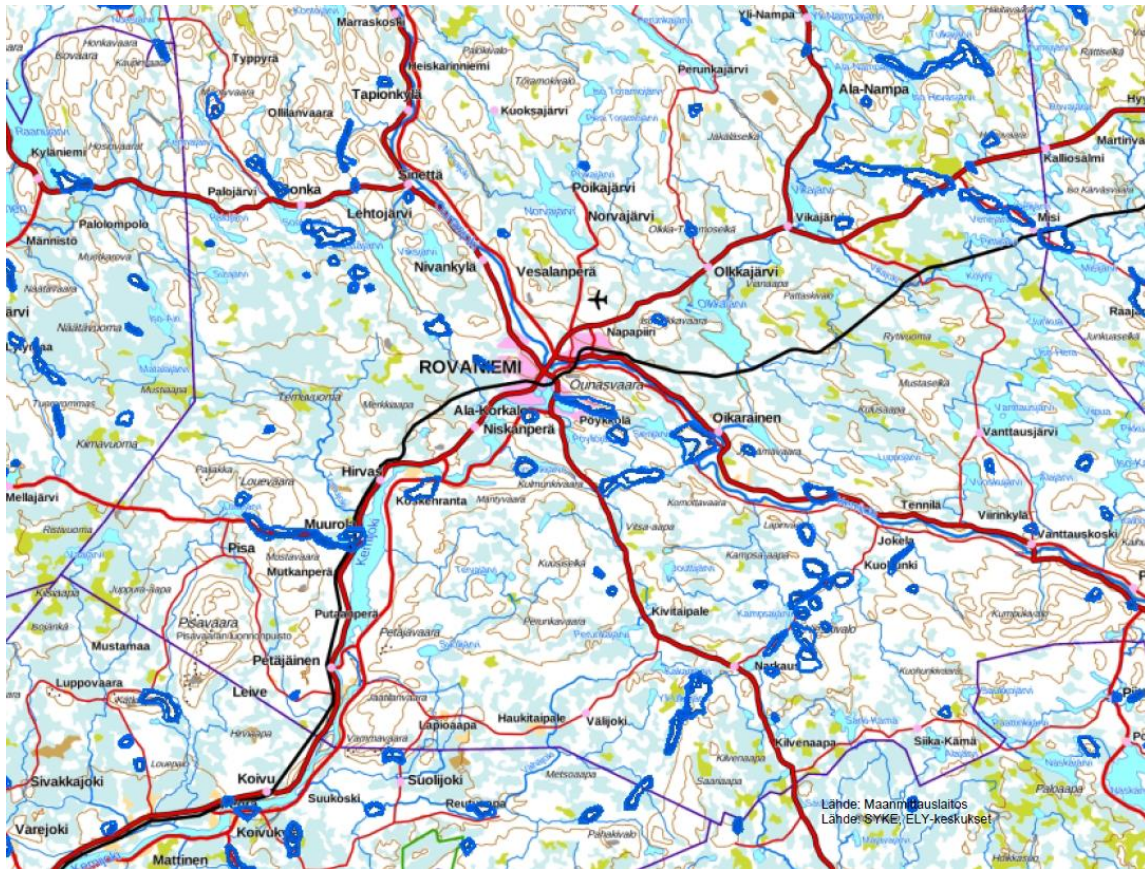
- Tiedottaa asiasta Neven vastuuhenkilöitä, mikäli haitallista ainetta on päässyt sade-, jätevesi- tai puhdasvesiverkostoon
- Sopii aloituspalaverin tarvittavien henkilöiden kanssa, jossa sovitaan vastuut ja eteneminen
- On yhteydessä konsulttiin jatkotoimenpiteitä varten tarvittaessa

Nevellä on sopimushinnat Pohjois-Suomen Betoni- ja maalaboratorio Oy:n (PBM) kanssa, ja ensisijaisesti ympäristövahinkojen konsultoinnissa käytetään kyseistä yritystä. Pohjois-Suomen Betoni- ja maalaboratorio Oy:n yhteystiedot on esitetty taulukossa 2. (Kaupunki kilpailuttanut tämän ja myös Neve mukana, kirjataan tähän sen mukainen sopimuskumppani.)

Taulukko 5 Ympäristövahinkotilanteen yhteystiedot

Yritys	Vastuualue	Tehtävä	Henkilö	Puhelinnumero
Neve Oy	Napapiirin kuituverkot	Tietoverkkopäällikkö	Joonas Laurila	040 547 6512
	Vastuullisuus ja viestintä	Vastuullisuusasiantuntija Turvallisuusasiantuntija	Anne Strandman Niko Kuivala	040 701 9939 040 1827784
Lapin ELY-keskus	Öljy- ja kemikaalivahingot	Vastuuhenkilö	Vesa-Matti Määttä	0295 037 447
	Öljy- ja kemikaalivahingot	Vastuuhenkilön sijainen	Jere Jääskeläinen	0295 037 303
	Kemikaalivahingot	Vastuuhenkilön sijainen	Jari Pasanen	0295 037 476
	Pohjavesialueet	Vastuuhenkilö	Anne Lindholm	0295 037 021
Rovaniemen kaupunki	Ympäristövalvonta	Johtava ympäristötarkastaja	Tarja Bergman	016 322 8079
	Terveysvalvonta	Terveystarkastaja	Anna-Maija Seppänen	040 821 2707
Lapin Pelastuslaitos		Päivystävä palomestari		040 152 8650
Pohjois-Suomen Betoni- ja maalaboratorio Oy	Ensisijainen yhteyshenkilö konsultointiasioissa	Toimitusjohtaja, Projekti-päällikkö	Niko Lahdenperä	040 654 6777
	Varahenkilö konsultointiasioissa	Ympäristöasiantuntija	Henna Mutanen	040 654 6940

Kuvassa 15 on esitetty karkeasti Rovaniemen alueen pohjavesialueet, tarkemmin pohjavesialueita voi tutkia esimerkiksi Paikkatietoikkunasta <https://www.paikkatietoikkuna.fi/>. Pohjavesialueet saa näkymään kartalle valitsemalla Karttatasot -> Geologia -> Pohjavesialueet ja Pohjavesialuerajat.

Kuva 12 Pohjavesialuekartta

8.4 Materiaalitori

1.1.2020 voimaan tullut jätelain (646/2011) uudistus velvoittaa Materiaalitorin käyttöön jätteen haltijat, jotka tarvitsevat kunnan toissijaista jätehuoltopalvelua vuodessa yli 2 000 euron arvosta. Kunnan toissijainen vastuu (TSV) tarkoittaa, että kunnan on järjestettävä muun kuin asumisessa syntyvän jätteen (jätelaki 32 §) jätehuolto, jos jätteen haltija tätä muun palvelutarjonnan puutteen vuoksi pyytää ja jäte laadultaan ja määrältään soveltuu kuljetettavaksi tai käsiteltäväksi kunnan jätehuoltojärjestelmässä. Jos kysymyksessä on jatkuvasti ja säännöllisesti tarvittava jätehuoltopalvelu, kunnan on tehtävä jätteen haltijan kanssa sopimus, jonka kesto on enintään kolme vuotta kerrallaan.

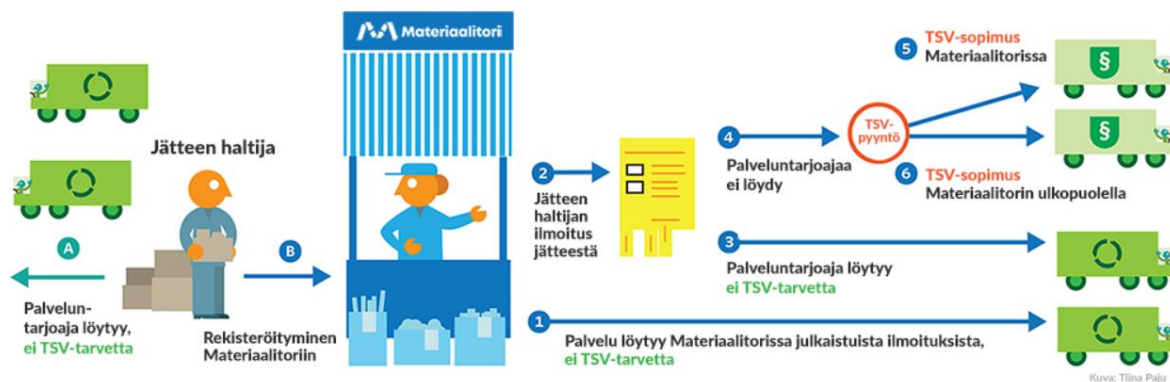
Neve -konserni on solminut toissijaisen jätteen käsittelysopimuksen (TSV-sopimuksen) Napapiirin Residuum Oy:n kanssa 8.6.2023, sopimus on voimassa kolme vuotta 8.6.2026 saakka.

Mikäli jäte on siirretty sopimuksissa urakoitsijan haltuun, urakoitsijan on ilmoitettava jätteet Materiaalitorissa jätelain (646/2011) mukaisesti, ja mikäli materiaalitorin kautta ei löydy markkinaehtoisesti palveluntarjoajaa jätteiden vastaanottoon, tulee urakoitsijan tehdä TSV-sopimus Residuumin (tai toiminnan sijaintikunnan jäteyhtiön) kanssa.

Huomioitavaa on, että jos Residuumin (tai toiminnan sijaintikunnan jäteyhtiön) kanssa ei ole TSV-sopimusta, on jätteen vastaanottohinna kalliimpi, kuin TSV-sopimuksen mukaisille jätteille. Urakoitsijan on ilmoitettava Tilaajalle ennen töiden aloittamista, miten jätehuolto hoidetaan ja onko TSV-sopimus voimassa.

Lisätietoa Materiaalitorista ja sen käytöstä löytyy osoitteesta <https://www.materiaalitori.fi/>.

Materiaalitorin käyttöön ja jätehuoltoon liittyen lisätietoja: Vastuullisuusasiantuntija Anne Strandman p. 040 7019939, anne.strandman@neve.fi.

Kuva 13 Materiaalitori

8.5 Siirtoasiakirjat

8.5.1 Velvollisuus laatia siirtoasiakirja

Jätelain (646/2011) 121 § mukaan jätteen haltijan on laadittava siirtoasiakirja alla luetelluista jätteistä, kun ne siirretään ja luovutetaan 29 §:ssä tarkoitetulle vastaanottajalle, eli esimerkiksi jäteyhtiö Napapiirin Residuum Oy:lle. Siirtoasiakirja on laadittava seuraavista jätteistä:

- vaarallinen jäte
- saostus- ja umpisäiliöliete
- hiekan- ja rasvanerotuskaivojen liete
- pilaantunut maa-aines
- rakennus- ja purkujäte (ei koske pilaantumaton maa-ainesta)
- POP-jätteestä eli pysyviä orgaanisia yhdisteitä sisältävä jäte (uusi vaatimus)

Siirtoasiakirjaa ei vaadita:

- yhdyskuntajäte
- risu- ja haravointijäte
- eläinjäte
- lentotuhka ja arinatuhka
- välppäjäte
- valu- ja poraushiekka
- erityiskäsitteltävät jätteet, jotka eivät ole rakentamisesta/purkamisesta syntyneitä ja joilla ei ole vaaraominaisuutta
- energiajäte, joka ei ole rakentamisesta/purkamisesta syntyneitä

Siirtoasiakirjassa on oltava valvonnan ja seurannan kannalta tarpeelliset tiedot jätteen lajista, laadusta, määrästä, alkuperästä, toimituspaikasta ja -päivämäärästä, käsittelytavasta toimituspai- kassa sekä kuljettajasta.

8.5.2 Siirtoasiakirjan käyttöön liittyvät menettelyt

Siirtoasiakirja on laadittava sähköisenä. Siirtoasiakirjan tietojen on oltava koneluettavassa muo- dossa (paperiversiosta skannattu ei ole sähköinen siirtoasiakirja). Siirtoasiakirjan on oltava luetta- vissa jätteen siirron aikana ja siinä olevien tietojen on oltava saatavissa kaikille siirtoon osallistu- ville. Jätteen haltijan on vahvistettava siirtoasiakirjassa annettujen tietojen oikeellisuus, jätteen kuljettajan jätteen kuljetettavaksi ottaminen ja vastaanottajan jätteen vastaanotto sähköisellä al- lekirjoituksella, sähköisellä leimalla tai muulla luotettavalla sähköisellä todentamismenetelmällä. Jätteen haltijan ja vastaanottajan on säilytettävä siirtoasiakirjan tiedot kolmen vuoden ajan siirron päättymisestä.

Siirtoasiakirja voidaan laatia paperisena asiakirjana, jos sähköisen asiakirjan laatimiselle ei ole edel- lytyksiä (esim. jos kyseessä on pieni toimija, jolla siirtoasiakirjoja tulee vähäinen määrä). Jätteen haltijan on huolehdittava siitä, että paperinen siirtoasiakirja on mukana jätteen siirron aikana ja että se annetaan siirron päätyttyä jätteen vastaanottajalle.

Siirtoasiakirjojen lakisääteinen arkistointiaika on kolme vuotta. Nevellä on käytössä siirtoasiakirjo- jen toimittamista varten jaettu sähköposti siirtoasiakirjat@neve.fi, johon urakoitsijoita voi pyytää toimittamaan siirtoasiakirjat keskitetysti. Käyttöoikeuden sähköpostiin saa Service Deskin kautta. Siirtoasiakirjat säilyvät sähköpostissa kolme vuotta.

8.5.3 Siirtoasiakirjan tietojen toimittaminen rekisteriin

Siirtoasiakirjan laatineen jätteen haltijan on huolehdittava siirtoasiakirjan tietojen toimittamisesta SYKEN ylläpitämään SIIRTO-rekisteriin 1.9.2022 alkaen. Tiedot on toimitettava ilman aiheutonta viivytystä teknisen rajapinnan kautta. Paperisen siirtoasiakirjan tiedot on toimitettava rekisteriin kolmen kuukauden kuluessa siirron päättymisestä sähköisessä asiointipalvelussa.

Käytännössä Residuumille toimitettujen jätteiden osalta tiedot siirtyvät rekisteriin Residuumin sähköisen siirtoasiakirjajärjestelmän kautta.

Jokaisesta siirtoasiakirjan vaatimasta kuormasta tulee olla täytettynä erillinen siirtoasiakirja. Eli vaikka kuorma tulisi samasta kohteesta, tulee jokaisen kuorman mukana olla oma siirtoasiakirja.

8.6 Jätteiden kierrätys

Urakoitsija tai sopimustoimittaja huolehtii jätteiden kierrättämisestä asianmukaisesti ja laatii siir- toasiakirjat niille jätteille, joille se vaaditaan. Pääurakoitsija tai sopimustoimittaja toimittaa kaikki jätteistä laaditut siirtoasiakirjat Tilaajalle välittömästi jätteiden siirron jälkeen.

Lainsäädännön mukaan jätteen haltijan pitää tarkistaa, että jätteiden kerääjä ja kuljettaja on hy- väksytty ja merkitty jätehuoltorekisteriin ja että hyväksyntä kattaa myös kyseisen jätteen kulje- tuksen. Ilmoitus rekisteriin hyväksynnästä on toimitettava Tilaajalle ennen töiden aloitusta. Jäte- huoltorekisteriin kuulumisen voi tarkistaa osoitteesta jatehuoltokompassi.fi.

Jäteasetuksen (978/2021) mukaisesti rakennus- ja purkujätteelle tulee järjestää erilliskeräys. Ra- kennushankkeeseen ryhtyvän (työn tilaaja tai päätoteuttaja, jos sopimuksessa on siirretty vastuu

päätoteuttajalle) on huolehdittava hankkeen suunnittelusta ja toteuttamisesta siten, että käyttökelpoiset rakennusosat ja -materiaalit otetaan talteen ja käytetään uudelleen ja että toiminnassa syntyy mahdollisimman vähän ja mahdollisimman haitatonta rakennus- ja purkujätettä (25§).

Rakennus- ja purkujätteen haltijan on järjestettävä erilliskeräys ainakin seuraaville jätelajeille (26 §):

- 1) betoni, tiili, kivennäislaatat ja keramiikka mahdollisuuksien mukaan lajiteltuina jätelajeittain;
- 2) asfaltti;
- 3) bitumi ja kattuhuopa;
- 4) kipsi;
- 5) kyllästämätön puu;
- 6) metalli;
- 7) lasi;
- 8) muovi;
- 9) paperi ja kartonki;
- 10) mineraalivillaeriste;
- 11) maa- ja kiviaines.

Rakentamislain muutoksen myötä 1.1.2025 alkaen rakentamishankkeeseen ryhtyvän on hakiessaan rakentamis- tai purkamislupaa tai tehdessään purkamisilmoituksen esitettävä purkumateriaali- ja rakennusjätteselvitys, josta on käytävä ilmi arviot rakennus- tai purkuhankkeessa syntyvien purkumateriaalien määrästä. Rakennushankkeeseen ryhtyvän tulee ilmoittaa tiedot purku- ja rakennusjätteistä SYKEN ylläpitämään tietojärjestelmään. Tietojärjestelmästä julkaistaan ensimmäinen versio vuoden 2025 alusta.

8.6.1 Muovijätteet

Yleisimmät muovijätteet koostuvat esimerkiksi pakkauksista, alitusputkista ja kaapelikouruista. Puhtaat muovijätteet (kuten pakkausmuovit) toimitetaan esimerkiksi Napapiirin Residuum Oy:lle kierrätettäväksi. PVC-muovi ei kuulu kierrätysmuoviin, vaan se tulee toimittaa kaatopaikkajätteenseen.

8.6.2 Käytöstä poistetut kaapelit

Kuitukaapelit sisältävät lasia ja muovia, osa kaapeleista sisältää myös metallia. Mikäli kaapeleille on mahdollista järjestää kierrätys, tulee materiaali toimittaa ensisijaisesti uusiokäyttöön.

8.6.3 Pahvi-/kartonkijätteet

Yleisimmät pahvi- ja kartonkijätteet ovat pakkausmateriaaleja. Pahvi- ja kartonkijätteet lajitellaan erikseen.

8.6.4 Betoni- ja asfalttijäte

Yleisimmät betonijätteet koostuvat esimerkiksi muuntamoiden betonilaatoista, betonisista jäte- / ja hulevesiviemäreistä sekä kaivoista ja vanhojen kaukolämpölinjojen betonikanaaleista ja kiintopisteistä. Betonijätteestä on laadittava siirtoasiakirja.

8.6.5 Maa-ainekset

Puhtaat maa-ainekset toimitetaan esimerkiksi kaupungin maanlajitusalueille tai sopimukseen mukaiseen paikkaan. Pilaantuneiden maiden käsittely katsotaan aina tapauskohtaisesti Tilaajan kanssa. Pilaantuneista maa-aineksista on laadittava siirtoasiakirjat.

8.6.6 Kannot, risut ja hakkuutähteet

Kannot, risut ja hakkuutähteet voidaan toimittaa Neven Mustikkamaan polttoaineterminalille (os. Lämpökatu). Lisätietoja: Ari Takkunen puh. 0400 915 155

8.6.7 Raivaus-/puutarhajätteet

Raivaus- ja puutarhajätteet toimitetaan esimerkiksi Napapiirin Residuum Oy:lle kierrätettäväksi.

8.6.8 Sähkö- ja elektroniikkaromu

Sähkö- ja elektroniikkaromua muodostuu vanhoista/rikkoontuneista päätelaitteista. Nämä tulee toimittaa erilliskeräykseen.

9 Sanktiot

Turvallisuusrikkeistä annetaan työntekijälle yksi kirjallinen varoitus. Toisesta rikkeestä työntekijä ohjataan poistumaan työmaalta ja tämän lisäksi urakoitsijalle tai sopimustoimittajalle annetaan sanktiomaksuja seuraavasti:

- **Lievä poikkeama** (esimerkiksi yleisten ohjeiden noudattamatta jättäminen, siirtoasiakirjojen toimittamatta jättäminen, perehdytysten laiminlyönti)
 - o 1 kirjallinen huomautus, toisesta 1000 € sanktiomaksu
- **Vakava poikkeama** tai tahallinen huolimattomuus (esimerkiksi henkilökohtaisten suojavaarustemääräysten noudattamatta jättäminen, tupakointi sallitun alueen ulkopuolella)
 - o 1 kirjallinen huomautus, toisesta 2000 € sanktiomaksu
- **Törkeä poikkeama** (esimerkiksi päihde- ja huumausaineiden alaisena laitosalueella oleminen, tapaturmasta/vaaratilanteesta ilmoittamatta jättäminen Tilaajalle)
 - o Alueelta poistaminen, 3 000 € sanktiomaksu, sekä porttikielto alueelle erikseen määriteltäväksi ajaksi

Tilaajalla on oikeus poistaa työntekijä työmaalta/työkohteesta suojavaarusteen tai muun turvallisuusvaatimuksen laiminlyönnistä. Toistuvista suojavaarusteiden puuttumisista samalla urakoitsijalla, työntekijästä riippumatta, Tilaaja voi määrätä poikkeaman mukaisen sanktiomaksun.

Turvallisuusriike voi olla tupakointi sallitun alueen ulkopuolella, suojavaarustusteiden puuttuminen, työtapaturmasta ilmoittamatta jättäminen tai mikä tahansa tämän ohjeen vastainen toiminta. Sanktiomaksut osoitetaan suoraan pääurakoitsijalle tai sopimus Kumppanille. Varoituksen, työmaalta/työkohteesta poistamisen ja sanktiot voi määrätä Neven työntekijä sekä Tilaajan edustama turvallisuuskoordinaattori tai muu Tilaajan edustama työntekijä.

10 Uhanalaisten lajien huomioiminen

Työmaiden/verkostojen osalta on hyvä huomioida alueen lajitiedot suunnitteluvaiheessa. Lajitietokeskuksen laji.fi – järjestelmässä voi käyttää VIRVA-hakukriteereitä (viranomaistyöhön räätälöity kriteeristö aineistolle). Suora linkki VIRVA-hakuun: [VIRVA-haku](#) Tämä sisältää mm.

- uhanalaiset
- rauhoitetut ja
- luontodirektiivin lajit.

Jos alueelta löytyy em. lajeja, tulee asiassa ottaa yhteyttä Vastuullisuus- ja viestintäyksikköön (Vastuullisuusasiantuntija Anne Strandman, anne.strandman@neve.fi, p. 040 7019939. Vastuullisuus- ja viestintäyksiköstä ollaan yhteydessä ELY-keskukseen jatkotoimenpiteitä varten.

11 Toiminta onnettomuustilanteessa

ONNETTOMUUSTILANTEESSA HÄLYTÄ APUA 112

Havaittaessa onnettomuus tai vaaratilanne

- Varoita muita alueella olevia vaarasta
- Ilmoita onnettomuudesta tai pyydä toista henkilöä tekemään ilmoitus
- Alkava Tulipalo: tee laite tai ajoneuvo virrattomaksi, laukaise sammutusjärjestelmä ja pyri tekemään alkusammutus
- Tulipalo ja loukkaantunut henkilö: arvioi tilanne, siirrä henkilöt pois vaara-alueelta, suorita alkusammutus tai laukaise sammutusjärjestelmä
- Varmista opastuksen järjestäminen pelastustoimelle
- Älä vaaranna itseäsi!
- SIIRRY KOKOONTUMISPAIKALLE!
- Varmista, että apu saadaan nopeasti paikalle

Autettava tutkitaan hätäensiapua varten selvittämällä:

- Onko hän tajuissaan vai tajuton?
- Hengittääkö hän normaalisti ja ovatko hengitystiet auki?
- Tarvittaessa käännä henkilö kylkiasentoon ja varmista hapensaanti avaamalla hengitystiet.
- Onko verenkierto normaali? Se on riittävä, jos autettava on selkeästi tajuissaan, kädet tuntuvat lämpimiltä ja hän on normaalin värinen.
- Jos henkilö ei hengitä tai sydämensykkettä ei havaita, aloita puhalluspaineluevitytys: 30 painallusta, 2 puhallusta.
- Onko hänellä näkyviä verenvuotoja ja onko hänellä uhkaavan sokin oireita?
- Sido haavat tarvittaessa. Pyri saamaan haavakohtaan painetta verenvuodon estämiseksi.

12

13 GDPR

Tilaja ja Toimittaja sitoutuvat noudattamaan toiminnassaan soveltuvaa kulloinkin voimassa olevaa EU-tasoista ja kansallista henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvää lainsäädäntöä. Kumpikin osapuoli vastaa omalta osaltaan siitä, että henkilötietojen käsittely suoritetaan kyseiseen osapuoleen sovellettavan lainsäädännön mukaisesti ja hyvää tietojenkäsittelytapaa noudattaen.